

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 23

Penktadienis, Birželio (June) 9, 1961,

Toronto, Ontario

METAI XXX

Chruščiovas ir Kennedis Sutarė ir Toliau Tartis Įvairiais Klausimais

VIENA. — Po dviejų dienų pasitarimų, Tarybų Sąjungos premjeras Chruščiovas ir Jungtinių Valstijų prezidentas J. Kennedis paskelbė sekantį komunikatą:

"Prezidentas Kennedis ir premjeras Chruščiovas užbaigė dviejų dienų naudingų susitikimų, kurių metu jie peržiūrėjo santykius tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos, kaip ir kitus klausimus, kurie interesuoja abidvi valstybes.

"Šiandien, dalyvaujant jų patarėjams, jie diskutavo nuklinkių bandymų, nusiginklavimo ir Vokietijos problemos. Prezidentas ir premjeras užtvirtino savo pritarimą neutraliai ir neprigulmai Laosai su vyriausybe, kurią pasirinkę patys laosiečiai, ir tarptautiniams susitarimams, kurie užtikrins tą neutralumą ir nepriklausomybę, ir ryšium su tuo jie pripažino svarbą efektyvių paliaubų.

"Prezidentas ir premjeras sutiko palaikyti kontaktus visais klausimais, kurie interesuoja abidvi šalis ir yra svarbūs visam pasauliui".

Komunikatas neilgas, bet reikšmingas. Jis parodo, kad Eisenhowero prezidentavimo metu sukurta praraja tarp šių dviejų valstybių vyriausybės šiame susitikime buvo pašalinta.

Spauda bando reikšti nusivylimą, kad nesusitarta nei vienu pasauliniu klausimu, bet juk iš kalno buvo sakoma, kad šis susitikimas yra ne formalus; kad jo tikslas yra ne kokias sutartis sudaryti, o pasikalbėti įvairiais klausimais, kurie skiria šias dvi šalis.

Jie apkalbėjo nekuriuos klausimus, susipažino su savo pažūromis į juos, o nuo dabar jie palaikys kontaktus ir diplomatiniais keliais tarsi tarsi klausimais.

Europoje reiškiamas didelis pasitenkinimas šių lyderių susitikimu ir laukiama tarptautinio įsitempimo atoslūgio.

Palemono plytinėje paleidžiamas į darbą keramzito cechas. Visi gamybiniai procesai ceche bus mechanizuoti. Briansko, Kuibyševo ir kitų šalies miestų dirbantieji atsiuntė eilę naujaujų įrengimų degimo ir džiovinimo krosnimis.

Nors ceche dirbs tik 15

darbininkų, bet Tarybų Lietuvos statybos kasmet gaus daugiau kaip 10 tūkstančių kubinių metrų keramzito.

Nuotraukoje: (iš dešinės) geriausi cecho statybininkai montuotojai B. Antanavičius, A. Goršenikovas ir Janonytė.

Unija Palaiko Naują Partiją

PORT ELGIN. — Gerge Burt, Jungtinės Auto Darbininkų unijos Kanados direktorius, pranešė, kad auto darbininkų unija davė naujai partijai, kuri yra organizuojama, arti \$50,000.

Remiančios naują partiją ir kitos unijos.

Burt smarkiai kritikavo automobilių gamintojus Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose. Jis sakė, kad Kanados gamintojai ir toliau tebegamina brangius, chromu išpuoštus automobilius, kai tuo tarpu mažesni ir paprastesni automobiliai, importuojami iš Europos, vis daugiau ir daugiau vietinių automobilių išstumia iš rinkos.

BONN. — Vakarų Vokietijos karo ministras Franz Josef Strauss ir Anglijos karo ministras H. Watkinson susitarė, kad rugsėjo ir spalio mėnesiais vokiečių tankų divizijos darytų karinius pratimus So. Wales teritorijoje, Anglijoje.

Premjeras Sutinkąs Įsikišti į Streiką

TORONTO. — Ontarijos premjeras Leslie Frost sutinkąs tarpininkauti tarp streikuojančių statybos darbininkų ir kontraktorių.

Tuo tarpu streikas tebeina.

Kontraktorių atstovas pareikalavo, kad tie streikieriai, kurie dalyvavo muštinėse su skebais, būtų deportuoti, bet migracijos ministras sako, kad jis neketina naudoti savo įstaigos bauginimui streikierių.

Streiko lyderiai kritikuoja darbo ministrą Daley už pareiškimą, būk streikas ne teisėtas. Ministras aiškina, kad pirm streiko nebuvo atlikti reikalingi žygiai, kaip tai atsikreipimo į Darbo Santykių Tarybą.

MASKVA. — TASS praneša, kad mirė žymus žygio erdves ekspertas, TSRS erdvių programos vykdytojas, Mikhail Khrunchev, sulaukęs 59 metų amžiaus.

Jis buvo mokslinių tyrimų komiteto pirmininkas.

Reikalauja Sulaikyti Kraujo Liejimą Angoloj

NEW YORK. — Arti šimto protestonų ir katalikų dvasiškių Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje pasiuntė bendrą apeliaciją Portugalijos prezidentui Americo Tomaz, kad sulaikytų kraujo

TRUJILLO SŪNUS ŽADA RINKIMUS

CIUDAD TRUJILLO. — Nužudytojo diktatoriaus sūnus generolas R. L. Trujillo ir prezidentas Joaquin Balaguer skelbia, kad jie praves parlamento rinkimus Dominikonų respublikoje ateinančiais metais.

R. L. Trujillo yra vyresnysis velionies sūnus. Jo žinion atiduotos visos ginkluotos jėgos.

Daugiau Žinių Apie J. Gagarino Žygį

MASKVA. — Tarybų Sąjunga pasiuntė informacijas Tarptautinei Aviacijos Federacijai įregistravimui kosmonauto Jurijo Gagarino žygio.

1961 m. balandžio 12 d. tarybiniai mokslininkai iššovė erdvių laivą, kuriame Jurijus Gagarinas 203 mylių aukštyje nuo Žemės, per 108 minutes, kosmoso erdvėse apskrido Žemę ir ant jos nusileido.

Erdvių laivą iššovė 20 milijonų arklų jėgos raketa iš Baikounuro, Azovo jūros apylinkės. Erdvių laivas nusileido prie Smelovka kaimo, Saratovo srityje.

ATSISKYRĖ PIETŲ AFRIKOS SĄJUNGA

Johannesburgas. — Pietų Afrikos Sąjunga oficialiai jau atsiskyrė nuo Britanijos komonvelto. Atsiskyrimui baltieji šovinstai pravarė neva balsavimus, bet iš 15-800,000 gyventojų balsavo mažiau dviejų milijonų.

Prieš kiek laiko Britų komonveltas reikalavo Pietų Afrikos Sąjungos suteikti daugiau teisių negrų gyventojams, kurių ten yra 11 milijonų.

liejimą Portugalijos kolonijoj Afrikoj, Angoloj.

Jie nurodo, kad jeigu Portugalija nepaliaus kovojusi prieš vietinius žmones, tai su laiku išsivystys rasinės skerdynės, kurios gali išsiplėsti ir už Angolos ribų.

Jie ragina Portugalijos vyriausybę tartis su vietiniais dėl pašalinimo neteisningumo, kurs drumsčia ramybę.

Misijonieriai raportuoja, kad per susikirtimus tarp vietinių ir portugalų buvo užmušta 8,000 vietinių ir 1,000 baltųjų. Kiti šaltiniai duoda didesnius skaičius.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba taipgi svarstys šį klausimą. 41 Afrikos ir Azijos tauta su Jugoslavija įteikė reikalavimą Saugumo Tarybai, kad ji atkreiptų atydą į padėtį Angoloj.

Angoloj, kaip ir eilė kitų kolonijų Afrikoje, vietiniai gyventojai sudaro didelę didžiumą žmonių, bet jie yra visai beteisiai. Portugalai elgiasi su jais kaip su ne žmonėmis, išnaudoja ir laiko didžiausioje tamsybėje. Bet vietiniai, matydami kitų kolonijų žmonių kovas už laisvę, nebenori būti vergais.

Kolonija apima 484,000 ketvirtainių mylių plotą. Vietinių gyventojų yra apie 7,000,000. Portugalai valdo ją nuo 1575 metų.

Portugalijoje per daug metų viešpatauja diktatorius Salazaras. Kaip namie, taip ir kolonijoje, siaučia žiauri diktatūra.

ATEINA EILĖ ŽUDIKUI EICHMANUI KALBĖTI

JERUZALIMAS. — Neuzilgo teisėjas kreipsis į žudiką Eichmaną su klausimu: Ką jūs turite pasakyti? Tai bus jam proga "pasiteisinti". Jam, tačiau, nebus leista sėdėti kaltinamųjų suolo. Jis nebus išleidžiamas iš stiklinės klėtkos. Prisibijoma, kad nebūtų pasikėsimo ant jo gyvybės. Klėtką yra iš tokio stiklo, kurio ir kulka nepramuša.

Idomu bus, ką jis pasakys akivaizdoje liudininkų patiektų faktų prieš jį.

Iš Kanados Gyvenimo

Ontarijos vyriausybė pranešė, kad per sekančius 18 mėnesių numatoma išleisti \$100,000,000 perorganizavimui vidurinių mokyklų. Norima jas perorganizuoti taip, kad būtų daugiau atydos kreipiama į techniškus klausimus.

Studentai, baigę šias mokyklas, galės eiti į universitetą, jeigu norės. Jeigu nenorės, jie galės imti kokius nors specialius darbus, būti kvalifikuotais darbininkais.

Ikį šiol vidurinės mokyklos buvo grynai akademinio pobūdžio, išskyrus tas, kuriose pagrindiniu dalyku yra techniški reikalai. Pastarosios ir vadinamos techniškomis ar komercinėmis mokyklomis.

Prie statybos ir papildomų esančių mokyklų dirbsia 20,000 darbininkų.

Programą įvydžius, bus vietos dėl 50,000 mokinių.

Federalė valdžia pasiūlė ir parlamentas vienbalsiai užgyrė įstatymą, pagal kurį veteranų pensijos bus pakeliamos. Vyriausybė turės \$17,000,000 daugiau išlaidų pavidale pensijų veteranams į metus.

Šis įstatymas liečia tuos veteranus, kurie yra buvę užjūryje laike karo ir fiziniai nukentėję.

Pavieniams veteranams pensija pakeliamą nuo \$70 į mėnesį iki \$84. Vedusiems pakeliamą nuo \$120 iki \$144 į mėnesį.

Taipgi leidžiama jiems užsidirbti nepakenkus pensijai iki \$1,296 vietoj \$1,080 į metus pavieniams ir iki \$2,088 vedusiems vietoj \$1,740.

Ontarijos provincialės policijos nariai pasakojo Aukščiausiojo teismo džiūrei, kad du policininkai imdavo iš gemblerių iki \$500.00 į mė-

nesį už informacijas apie numatomus reidus ant gemblerių klubų.

Taipgi vienas inspektorius duodavęs informacijas gembleriams apie policijos planus gembleriams gaudyti.

Policininkas Scott buvo paskirtas sekimui įtariamų policininkų. Jis ir pasakojo teismui apie policininkų ryšius su gembleriais.

Vienas antigemblerių skvado policininkas Toronte paturs turėjo gemblerystės namą, kurs duodavęs iki \$300 į savaitę pajamų. Kitas policininkas atėidavęs gembleriauti, o trečias net kostumerių ieškojęs.

Jaunųjų Komunistų Lyga skelbia, kad ruošiasi išleisti mėnesinį laikraštį, skirtą jaunimui. Laikraštis bus mė-

nesinis. Prenumerata metams Kanadoje \$1.00.

Norintieji užsiprenumeruoti kreipkitės: Advance, 24 Cecil St., Toronto 2B, Ontario.

Kanadietis

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko

Zema kaina —

Aukšta kokybė

Veltui apkainavimas

CL. 5-6451

Toronto

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas

Iš vidaus ir lauko

ir naujų lubų

Telefonas: RO. 6-3026

Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patenka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 408 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Isteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Telkia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

AUDRA ATEINA. Juozas Paukštėlis. Keturių veiksmyų pjesė. Knyga 108 pusl. Knygyne Nr. 508.

GIMIMO DIENA. Ant. Venclova. Romanas. Knyga 616 pusl. Knygyne Nr. 509.

SVETIMI VĖJAI. L. Prozorovskis. Apysaka. Knyga 264 pusl. Knygyne Nr. 10.

BERNO VARGAI. B. Pauliukevičius. Eilėraščiai, apsakymai, apybraižos, kritika ir publicistika. Knyga 384 puslapių. Knygyne Nr. 511.

ABAJAUS KELIAS. Pirmoji knyga. M. Auezovas. Romanas. Knyga 484 puslapių. Knygyne Nr. 512. Antroji knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 513.

LAZDYNŲ PELEDOS RAŠTAI. Tomas I. Autobiografija ir apsakymai. Knyga 464 puslapių. Knygyne Nr. 514. Tomas II. Apsakymai. Knyga 540 puslapių. Knygyne Nr. 515. Tomas III. Apsakymai. Knyga 484 puslapių. Knygyne Nr. 516. Tomas IV. Apsakymai, Knyga 492 puslapių. Knygyne Nr. 517. Tomas V. Knyga 344 puslapių. Knygyne Nr. 518. Tomas VI. Apsakymai. Knyga 444 puslapių. Knygyne Nr. 519. Tomas VII. Apysakos ir apsakymai. Knyga 524 puslapių. Knygyne Nr. 520.

BALYS SRUOGA. Tomas I. Poezija. Knyga 372 puslapių. Knygyne Nr. 521. Tomas II. Trys scenos veikalai. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 522. Tomas III. Dramos. Knyga 560 puslapių. Knygyne Nr. 523. Tomas IV. Literatūra ir tautosaka. Drama ir atsiminimai. Knyga 576 puslapių. Knygyne Nr. 524. Tomas V. Autoriaus atsiminimai "Dievų Miškas". Knyga 496 puslapių. Knygyne Nr. 525. Tomas VI. Dramatiniai kūriniai ir pjesės. Knyga 516 puslapių. Knygyne Nr. 526.

DEVINTOKAI. V. Turenskaja. Apsakymai. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 527.

PRIEMIESCIO ŽMONĖS. V. Petkevičius. Romanas. Knyga 452 puslapių. Knygyne Nr. 528.

GYVENIMAS — KOVA. I. Kovlovas. Atsiminimai. Knyga 468 puslapių. Knygyne Nr. 529.

MANO MOTINA IŠTEKA. Maa Martison. Romanas. Knyga 388 puslapių. Knygyne Nr. 530.

KUPRININKO PILIS. A. Kroninas. Apysaka. Knyga 724 puslapių. Knygyne Nr. 531.

GOBSEKTAS. O. Balzakas. Apysakos. Knyga 368 puslapių. Knygyne Nr. 532.

MIRTIES NUOSPRENDIS. F. Abramavičius ir L. Šausas. Dokumentinė apysaka. Knyga 416 puslapių. Knygyne Nr. 533.

ŠVENTO PETRO RAKTAI. Rožė Peirefitas. Romanas. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 534.

DUONOS NEBUVO PERDAUG. J. Vinickis. Apsakymai, atsiminimai. Knyga 576 puslapių. Knygyne Nr. 535.

KAI SUSILIEJA UPĖS. P. Brovka. Romanas. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 536.

ISIMYLEJĘ VARGŠAI. V. Pratalinis. Romanas. Knyga 496 puslapių. Knygyne Nr. 537.

ŠVENTOJI JOANA. Bernardas Šo. Pjesės. Knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 538.

TARYBŲ LIETUVOJ

Kurorte Prie Senojo Nemuno

Druskininkai... Kas nežino šio garsaus mūsų respublikos kurortinio miesto. Prigudęs prie Nemuno kranto, apsuptas amžinai žaliuojančio pušyno, šis kurortas kasmet vis labiau gražėja, statosi, plečiasi.

Druskininkai — vienas seniausių Lietuvos miestų. Dar trylikto amžiuje šioje vietoje buvo įsikūrusi gyvenvietė. Jau tada Druskininkai garsėjo sūriomis vandens versmėmis. Vietos gyventojai, virindami šaltinių vandenį, gaudavo druskos. Vėliau buvo pastebėta, jog Druskininkų šaltiniai turi ir gydomųjų savybių. Į šią vietovę atvykdavo įvairiomis ligomis sergą ligoniai. Juos gydydavo vietos gyventojai: ligoniai būdavo sodinami į didelius medinius kubilus su sušildytu sūriu šaltinių vandeniu.

1838 metais Druskininkuose atidaroma pirmoji keturiolikos vonių gydykla. Buržuazijos valdymo metais čia suvažiuodavo pinigingi darbininkai, valdininkai, fabrikantai.

Šiandien į kurortą atviras kelias paprastam darbo žmogui. Į Druskininkus atvyksta darbininkai ir tarnautojai ne tik iš Tarybų Lietuvos, bet ir iš visų broliškų respublikų, iš liaudies demokratijos šalių.

Tarybinės santvarkos metais kurorto veidas iš pagrindų pasikeitė. Čia pastatyta eilė naujų namų, sanatorijų, įvairių gydymo įstaigų. Parkuose ir skveruose pasodinta daug medžių. Gydyklos ir sanatorijos aprūpintos puikia tarybine medicinos aparatūra ir įrengimais. Šiais metais Druskininkuose išsėsis ir gydysis apie 40 tūkstančių žmonių. Kurortas dabar veikia ištisus metus.

Druskininkai toliau smarkiai plečiasi. Šiais metais čia bus atiduota naudoti 150 vietų moderni sanatorija, paš-

to rūmai, vasaros teatras, du visuotinio maitinimo paviljonai ir visa eilė kitų objektų. Šią vasarą bus žymiai išplėsti gėlynų plotai, pasodinta daugiau kaip keturi tūkstančiai įvairių dekoratyvių krūmų.

Ir Daina Dabar Ne Ta...

Lėtai teka šėsupė. Tai čia, tai ten plukšteri šapalas, sušnara ašara. Šias pasakiškai puikias vietas labai mėgstu ir aš.

Čia dieną ir naktį monotoniškai užia hidroelektrinės turbina, gamindama vis naujus ir naujus tūkstančius kilovatų aplinkiniams kolūkiams. Užia ir nenuilsta. Bedvasės mašinos tarsi akompanuoja naujam gyvenimo srautui.

"Ir daina dabar ne ta, ir laikai ne tie", — sako žmonės. Taip! Pora gerų dešimtmečių jau nusirito į negrijtą praeitį, kai Jakombomas vylėsi tapti milijonieriumi. Tuomet turbina jam kalė litus, šimtus, tūkstančius litų. Elektrinė, malūnas, verpimo fabrikėlis. O ankštose, dulkėtose patalpose duso darbininkai, nuolatinių nelaimių lydimi. Jokios techninės apsaugos!

Čia pat gyvena senukas Jurgis Kairaitis. Jo dalia buvo nelinkama. Dvylika metų išbernavęs, jis įsigyja kelių ha sklypelį, iš kurio net ir šeimos padoriau išmaitinti neįmanoma. Parsisamdo Jakombomui. O šis taip išnaudoja, kad net ir dabar prisiminus senukų ašaros byra...

A štai tretieji septynmečio metai. O senutė elektrinė vis dar užia. Ne! Ji atjaunėjo. Jos pagalbininkė — galinga Kauno HES srovė.

Prieš akis gimtasis "Bangos" kolūkis. Vakarejant čia ypatingai gražu: naujose karvidėse bei kiaulidėse sužiba gelsvi elektros karoliu-

Septynmečio pabaigoj kurorte galės išsėti dvigubai daugiau žmonių, negu dabar.

Nuotraukoje: "Pušyno" poilsio namuose — (iš kairės) Kauno Adelės Šiaučūnaitės vardo trikotažo fabriko brigadininkas J. Bačianskas, Anykščių rajono Troškūnų tarybinio ūkio darbuotoja D. Polikevičiūtė, Vilniaus oro biuro vyresnysis sinoptikas P. Pereskokova ir Minsko laikrodžių gamyklos darbininkė V. Medvedeva.

ka. Žiba jie ir kolūkio gyvenvietėje. Ir ne tik žiba. Suka jie ir girnas, gaterį, dirbuvų agregatus. O po darbo dienos į naują kontoros salę dabar skuba jaunimas eilinė meninės saviveiklos repeticijon, organizuojasi kaimo kapela.

Linksma ir Jurgio Kairaitčio pirkioje.

J. Rauluševičius Kalvarijos rajono "Bangos" kolūkio lektorių grupės pirmininkas

Už Garbingą Vardą

— Ar mes negalime kovoti už komunistinio darbo kolektyvo vardą? — kilo kartą mintis Vilniaus III ligoninės chirurginio skyriaus darbuotojams.

Medikai apsvartė savo įsipareigojimus, numatė, ką galima padaryti geriau. Per pusmetį negauta nė vieno nusiskundimo iš ligonių. Darbuotojai kelia savo kvalifikaciją, įsigyja ir gretimas specialybes. Kolektyve ir šeimoje jie elgiasi pavyzdinčiai. Septyniems šio skyriaus darbuotojams jau suteiktas komunistinio darbo spartuolio vardas.

Aidint Pionierių Trimitams

Gėlių žiedai žydi moksleivių rankose. Plakasi švelniai mėlyje raudonos vėliavėlės. Viršum kolonų — ir baltieji balandžiai, ir kosminio laivo "Vostok" maketas, ir pirmojo pasaulyje kosmonauto Jurijaus Gagarino portretas. Ir štai Alytaus stadione naujai pionierių trimitai — Alytaus rajono pionierių ir moksleivių dainų šventė prasideda.

Karštai sveikina moksleivius ir pionierius komjaunimo rajono komiteto sekretorius V. Karašauskas. Rajono laikraščio "Komunistinis rytojus" redaktorius B. Jakštėnis įteikia geriausiai rajone Alovės vidurinės mokyklos pionierių draugovei redakcijos peireinamąją taukę.

Medaliai -- Lietuvos Projektuotojams

Pradedant nuo 1958 metų, beveik visi gyvenamieji namai respublikos miestuose ir rajonų centruose statomi pagal tipinius serijos 1-318 projektus, sudarytus LTSR Statybos ministerijos Miestų ir kaimų statybos projektavimo institute. Šie projektai įgalino išspręsti pagrindinius šių dienų klausimus: statyti pigiau patogius butus, juos montuoti iš gamyklose gaminamų elementų bei detalių.

Projektuojant šeimoms atskirus butus pagal senus projektavimo principus, neišvengiamai turėjo kilti gyvenamo ploto kaina. Todėl projektuotojai pakeitė pačius buto išplanavimo principus. Buvo atsisakyta nuo vadinamosios "koridorinės" išplanavimo sistemos su lygiagre išdėstytais kambariais, sujungtais bendru koridorium. Naujieji butai suprojektuoti iš bendro didesnio ploto gyvenamųjų kambarių ir nedidelių atskirų miegamųjų, tiesiog susietų su gyvenamaisiais kambariais. Tai leido žymiai sumažinti pagalbinis butų plotus. Taip pat sumažinti virtuvų ir sanitarinių mazgų plotus. Prieš projektuojant, buvo atsiklausta gyventojų nuomonės. Beveik visur gautas atsakymas: geriau turėti mažą virtuvę, bet atskirą, negu didesnę, bet bendrą kelioms šeimoms.

Šie pagrindiniai naujo išplanavimo principai vieno buto kainą leido sumažinti beveik dvigubai (3,000 rb. vietoj 5,800 rb.). Prie gyvenamosios statybos atpigimo prisidėjo taip pat statybinių elementų tipų suvienodinimas ir industrializavimo lygio pakėlimas. Pagal naują tipinių projektų seriją visi namai, nors ir skirtingi pagal savo dydį ir butų tipus, statomi iš vienu ir tu pačių detalių ir blokų, pagamintų gamyklose. Tai leido sumažinti tų gaminių savikainą ir pagerinti jų kokybę. Suprantama, kad gyvenamųjų namų statybos atpiginimas įgalina spartesniais tempais aprūpinti gyvenatojus butais.

Tipinių gyvenamųjų namų projektų serija 1-318 pažymėta Visasąjunginėje liaudies ūkio pasiekimų parodoje. Parodos tarybos komitetas už šios serijos projektų sukūrimą apdovanojo Miestų ir kaimų statybos projektavimo institutą diplomu, o labiausiai pasižymėjusius projektuotojus — medaliais ir vertingomis dovanomis: architektą G. Valiūškį — di-

Pasigirsta tūkstantinis jaunųjų choras. Darniai dainuoja, linksmai nuteikia šventės dalyvius.

džiuoju sidabro medaliu, inžinierių M. Jolę — mažuoju sidabro medaliu, architektą J. Krukėlį — bronzos medaliu.

Projektuojant minėtą tipinių projektų seriją, gerai pasidarbavo ir architektė B. Stiklerytė, inžinieriai K. Sližys, M. Firkavičius, architektas E. Čekanauskas ir kiti.

Šiuo metu Miestų statybos projektavimo instituto tipinio projektavimo skyriaus kolektyvas projektuoja naują, patobulintą kompleksinę gyvenamųjų namų tipinių projektų seriją, skirtą sekančiam penkmečiui. Šioje serijoje numatomas vadinamasis lankstus išplanavimas, kuris leis išplanuoti butus priklausomai nuo šeimų sudėties ir gyventojų poreikių. Numatoma, kad butas turės tiek kambarių, kiek šeimoje narių. Be to, šiuose projektuose numatoma panaudoti naujas progresyvas statybines medžiagas bei konstrukcijas, padidinti surenkamumo laipsnį. Ypatingas dėmesys atkreiptas į gyventojų patogumus: butuose bus įrengtos sieninės spintos, specialūs įmontuoti baldai virtuvėse ir kiti įrenginiai.

L. Zimanas

LTSR Statybos ministerijos Techninės valdybos vyr. inžinierius.

Turistinio Sezono Išvakarėse

Priešais parką, medžių paunksnėje, įsikūrė Trakų turistinė bazė. Iš čia atsiveria puikus ežero, žalių salų, seno miesto ir pilies vaizdas.

Turistinėje bazėje baigiamas pasiruošti sezono atidarymui. Nuo birželio 1 dienos čia pradės rinktis pirmosios turistų grupės. Bazė žymiai išsiplėtė. Joje yra 170 vietų.

Svečių patarnavimams — patogiai įrengti kambariai, keturviečių brezentinių palapinių miestelis, sporto ir šokių aikštelės, biblioteka. Pastatyta valgykla. Irklinių valčių flotilė padidėjo iki 40. Yra motorinis kateris.

MINISTRŲ TARYBOJE

VILNIUS. — Respublikiniai laikraščiai praneša, kad Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsaku Jonas Laurinaitis atleistas iš Lietuvos Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojo pareigų ryšium su perėjimu į kitą darbą. Jo vieton paskirtas Ringaudas Songaila.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NUOSAVYBES SAUGOTOJAI

Aną dieną, nugirdęs, kad jo bosas Trujillo nužudytas, ponas Mario Calsagno, Dominikonų respublikos konsulas Toronte, verkdamas diktatoriaus, šaukė: "Duokit man bile valdžią — demokratinę, respublikonišką ar kokią kitą — tik ne komunistinę. Aš noriu, kad žmonės gerbtų nuosavybę, ko jie nepadarė Kuboje".

Bet kaipgi gerbė nuosavybę jo bosas diktatorius Trujillo? Laikė savo viešpatavimo jis pasigrobė turto už \$800,000,000. Galimas daiktas, kad jam "priklausė" dar daugiau. Jeigu tenai įsisteigtų liaudiška valdžia ir pasiūrėtų giliau, rastų daugiau, negu kad dabar pripažįstama viešai.

Jeigu Trujillo būtų išimtis, nevertėtų ir kalbėti. Bet jis yra tik vienas iš daugelio tokių "nuosavybės gerbėjų". Tokių buvo Peronas, Batista, Syngman Rhee ir kiti. Tokiais yra Čiang Kai-šekas, Diem, Frankas, Salazaras ir t.t.

Tai vis Jungtinių Valstijų valdžios palaikomi "laisvės ir demokratijos" pilioriai, kuriems pralobti padeda ir JAV valdžia, imdama taksus iš savo žmonių, o paskui šelpdama tuos "vargšus".

JIE VISIEMS PADEDA

Yra daug kompanijų, kurios verčias skolindamos pinigų neturintiems. Jos persistato geriausiomis žmonių draugėmis. Jei tik esi bėdoj, tai kreipkis pas jas, o jos tuoj ištrauks jus iš duobės. Bet labai dažnai jos ne tik neištraukia, o dar giliau įstuma.

Vienas skundžiasi Toronto Daily Star laikraštyje, kad jis 1959 metais pasiskolino \$2,160. Per 17 mėnesių mokėdamas po \$73.35 grąžino \$1,246.95, bet tai kompanijai jis dabar skolingas \$2,197.40 arba \$37.40 daugiau, negu kad pasiskolino.

Laikraštis pataria pasiūlyti sutartį, ypač tuos punktus, kurie parašyti mažomis raidėmis. Įstatymai nedraudžia imti palūkanų kiek nori, jei paskolini virš \$1,500. Tik žemiau \$1,500 paskolos aprubežiuotos iki 12 procentų palūkanų. Be to, dar gali būti imami bonai ar kas panašaus.

Jei jau kam tenka skolintis iš tų kompanijų, pirm pasirašant sutartį reikia gerai perskaityti. Jei kas nesupranta, parodyti patikimam advokatui.

IŠ DIDELIO DEBESIO MAZA LIETAUS

Federalės vyriausybės žieminių darbų programa davusi darbo 120,000 darbininkų. Pavyzdžiui, Toronte ryšium su ta programa buvo duota darbo dėl 654 darbininkų. Tuo tarpu Toronte bedarbių žiemos metu buvo 66,000. Visoj Kanadoj žiemos gale buvo 705,000.

Tas aiškiai parodo, kad valdžios pastangos nedarbui pašalinti buvo visai nesėkmingos.

Bedarbiai, vienį gaudami nedarbo apdraudą, o kiti pašalpa, gaišo laiką ir nieko naudingo nesukūrė, nors valstybei nemažai kainavo. Kas blogiausia, tai tas, kad jie vos gyybę palaikė, jeigu neturėjo kokių nors sutaupų. Tie, kurie gyveno iš pašalpos, aišku, neturėjo sutaupų, nes jie nebūtų gavę pašalpos, jeigu būtų turėję sutaupų.

Išrodo, kad šimtai tūkstančių darbininkų neturės darbo ir per vasarą. Čia tai visai prasti popieriai. Ir ko darbo žmogus gali sulaukti taip gyvendamas?

Gali jie girti šią sistemą kaip nori, bet faktai rodo ką kitą. Tokio turtingo krašto žmonės turi kentėti nedarbą ir visokius nedateklus.

Žmonės, kurie sėdi parlamente ir kalba apie šios sistemos gerumą, be abejonės, gerai apsirūpinę. Pavyzdžiui, senatoriai gauna į metus po \$8,000 ir dar po \$2,000 išlaidoms, už kuriuos nei takų nereikia mokėti. Jiems jokio vargo nėra. Ypač kai jie dar be to turi biznius ar ką kitą.

Žvaigždžių Kalba

A. Miškinis

Skrieja žvaigždės — ir mato, ir stebi,
Kas čia paskleidė natrio debesį,
Kas čia šviesulį naują uždegs,
Užsimojęs pasiekti žvaigždės?

Žvaigždės krūčioja — dėmesio, dėmesio!
Žemė šypso, apėmusi mėnesį.
Štai ji sveikina Žemę — sesuo,
Jam atsiuntusi savo šviesos:

— Susitikti seniai mes tikėjome,
Būk pasveikintas! Daug tau linkėjimų,
Ne iš pragaro, ne iš dangaus,
Iš laimingo tarybų žmogaus!

Žvelk į herbą ir paprastą įrašą —
Nuo šiol mūsų skriejimui susiriša:
Tai iš Žemės, iš Tavo sesers,
Iš taikingosios TSRS!

Žvaigždės džiūgauja, aiškiai sužibusia —
Laimi Žemė planetų varžybose.
O toj Žemėj — Tarybų šalis
Nugalėjoja kosmose liks!

Kas Naujo Pasaulyje

Pietų Afrikos Sąjunga tapo respublika nuo birželio pirmos dienos. Ji išėjo iš britų bendruomenės dėl to, kad pastaroji smerkė jos valdžios politiką negrų klausimu.

Buvo suimta 10,000 negrų, kad užkurtus kelią visuotinam stveikui ryšium su paskelbimu respublikos. Negrai planavo trijų dienų streiką kaip protestą prieš vyriausybės dėl jos ištraukimo šalies iš britų bendruomenės. Streikas nepavyko. Negrai matyti nelabai tam prijautė. Tiesa, galėjo prisidėti ir areštai. Bet gali būti ir tas, kad išėjimas iš britų bendruomenės nesudarė didelės svarbos ir negrama.

Tai Dominikonų respublikos diktatorius R. L. Trujillo jau neteko galvos. Asasinatoriai galų gale prisitaikė.

Du iš jų buvę sugauti ar nušauti, bet penki kiti pabėgė.

Tuoju diktatoriaus nužudymo policija lankėsi pas katalikų vyskupą Reilly, JAV pilietį, su kuriuo diktatorius Trujillo nelabai sugyveno. Vyskupas buvo laikomas po namų areštu.

Manoma, kad dabar Dominikonų respublikoje gali prasidėti kova tarp kelių politinių klikų, kurios siekia galios.

Diktatorius Trujillo išsilaikė 31 metus. Buvo jau 69 metų amžiaus senis. Bet jis dar neketino užleisti vietą kam kitam.

Francūzai nuteisė 15 metų sunkių darbų kalėjimu du sukilimo lyderius, buvusius generolus Andre Zeller ir Maurice Challe.

Teisme jie beveik verkė.

mi teisinosi, kad jie tik norėję, kad Alžyras pasiliktu francūziškas. Bet jiems tas noras kainavo ne tik laipanius, o ir laisvę 15 metų.

Kiti du generolai, to sukilimo lyderiai, dar nesugauti.

British Cameroons, 700,000 gyventojų britų kolonija prie Nigerijos, galų gale perėjo į Nigerijos respubliką, kaip 13-ta provincija.

Kada Nigerija pasiskelbė respublika, Šiaurinis Cameroons buvo pasilikęs britų globoj. Bet ši globa po 40 metų galų gale pasibaigė ir vietoj britų vėliavos buvo iškelta Nigerijos vėliava.

Venezuelos prezidento R. Betancourto valdžia paskelbė, kad sudaužytas suokalbįs nuversti ją. Ji sako, kad suokalbiniams ginklus parūpino asasinų nužudytas Dominikonų respublikos diktatorius Trujillo.

Suokalbiui vadovavę du pulkininkai, kurie turėję pozicijas prieš pirmsnės vyriausybės su Marcos Perez Jimenez priešakyje.

Buvę suimta virš 20 suokalbinių lyderių. Pas suokalbinius buvę rasta 60 kulksvaidžių ir kitų ginklų.

Jungtinių Valstijų senatorius George Smathers, demokratas iš Floridos, reikalauja, kad Jungtinės Valstijos iškeltų Dominikonų respublikoj savo marinius, kad neprileidus komunistų prie galios.

Atskubėjo į Dominikonų respubliką nužudytojo diktatoriaus sūnūs iš Francijos. Su jais ir septyni kiti politikieriai.

Per praėjusius penkis metus Jungtinės Valstijos davė Europos sąjungininkams militarines pagalbą už \$14,830,000,000.

Daugiausia paramos gavo francūzai — \$4,242,000,000. Artimųjų Rytų ir Pietinių Rytų sąjungininkams davė \$4,410,000,000 vertės militarines pagalbą.

Tolimųjų Rytų sąjungininkams davė \$6,775,000,000 vertės militarines pagalbą.

Lotynų Amerikos šalims — \$369,800,000.

Bendrai susidaro suma iš \$46,646,800,000.

Pasitarimas Genevoje Laosos klausimu nelabai vyks. Užsienio ministrai jau išvažiavo namo, paliko tik mažesni pareigūnai.

Pagrindiniu sunkumu yra tas, kad dešinių palaikomas princas Boun Oum neatvyko į Genevą dėl pasitarimo neutralės vyriausybės sudarymui. Girdi, jis niekad nebus už vieno stalo su kairiaisiais.

Taline, Estijoje, išaiškintas hitlerininkų sėbras ir žudikas Juhanas Juristė. Jis ir kiti nužudė 12,000 žmonių.

Neseniai Tarybų Lietuvoj buvo sučiupti ir nuteisti trys hitlerininkų sėbrai ir žudikai nekaltų žmonių.

Vakarų Vokietijoje suimtas Siegburgo apylinkės policijos viršininkas Wilhelm Doering, kaltinamas dalyvavime žydų žudynėse Tarybų Sąjungoje.

Taip tai kartas nuo karto atidengiami žudikai ir atitinkamai nubaudžiami.

Lenkijos turizmo biuras skelbia, kad šiemet aplankys Lenkiją 12,000 amerikiečių turistų.

Du trečdaliai tų turistų bus lenkų kilmės amerikiečiai.

Wanda Markus, Gleoncoe, Ont., apylinkėje gyvenančių P. Markus (Morkevičių) dukterė, kuri gegužės 19 d. užbaigė slaugės mokslą su \$300 honoraru, kaip viena iš geriausiai atsišymėjusių ir gabiausia moksle.

Pastabos

Didlapių korespondentai grįžta iš Vienos iškreiptais veidais. Nieko gero jiems neatsitiko, nebuvo sensacijų, apie kurias būtų galima rašyti ilgus straipsnius.

Svelnūs, normalūs pasikalbėjimai jiems nepatinka.

Negalėdamas nieko geresnio paduoti, vienas Globe and Mail korespondentas pranešė iš Vienos:

"Kennedis ir Chruščiovas susikilo ant visko, išskyrus Laosą".

Komunikate, tačiau, kalbama visai kitaip.

Kennedis, kaip pamename, vieną kartą priminė reporteriams, kad jų pareiga rašyti teisybę.

Gal tą turėdami mintyje, jie neįsileido spaudos atstovų į savo pasikalbėjimus.

Net ir po pasikalbėjimo spaudos atstovai negavo progos apklausti Kennedį ir Chruščiovą, kaip jiems sekėsi.

Vistik, rimtai žiūrint, labai svarbu, kad Kennedis ir Chruščiovas susitikto ir pasikalbėjo.

Jie per dvi dienas, aišku, nedaug ką galėjo atlikti, bet jie sutarė palaikyti ryšius ir toliau kalbėtis įvairiais klausimais.

Reiškia, Eisenhowero sukurta praraja tarp šių dviejų šalių pašalinama.

Tai labai didelis žingsnis pirmyn.

Yra žmonių, kurie agituoja prieš bent kokius susitikimus tarp komunistų ir kapitalistų lyderių.

Girdi, nėra prasmės tartis su komunistais, nes jie nuo savo siekių neatsisakys.

Esą reikalinga griežtos taktikos.

Bet jie nepasako, ką galima su tuo griežtumu atsiekti.

Socialistinis pasaulis atsirado ir egzistuoja ne todėl, kad kapitalizmas būtų buvęs labai nuolankus jam.

Priešingai, buvo intervencijos, karai ir visoki kitoki trukdymai.

Dabar, socialistinis pasaulis nei kiek ne silpnėjęs už kapitalistinį.

O jie turi daug įvairių reikalų, kurie turi būti svarstomi ir lyginami.

Be susitikimų, be pasikalbėjimų jie negali būti išspręsti.

Laikas būtų ponams pamiršti tuos laikus, kada buvo galima elgtis kaip patin-

Šis vyras, Gerald Pratley, kiek jis tų filmų yra matęs. Matote, jis dirba kaip CBC filmų kritikas. Apie jas jis kalba ant radio du kartu į savaitę.

Ką Kiti Rašo

Ir po 100 metų

Jau 100 metų prabėgo po JAV Civilio Karo, bet Alabamos valstijoje tas karas dar nebaigtas. Jisai šiomis dienomis ypač rūšiai pasireiškė.

Grupė negrų ir baltųjų studentų pasiryžus vykdyti gyvenimą integraciją vaizmoje ir susisėdus į autobusa valstijos sostinėje Montgomery, rasistai nuožmiai juos puolė ir nekuriuos žiauriai sumušė, net sužalojo.

Valstijos valdžia, policija nieko nedaro apsaugoti studentus. Puoliamieji nesigynė, nes jie buvo bejėgiai, bet ir to nepaisant jie labai sumušti.

Tie studentai vykdė Aukščiausio JAV teismo nuosprendžius, kurie nustato, kad diskriminacija mokyklose, vaizmoje priešinga JAV konstitucijai ir turi būti naikinama. Tati taipgi yra neįmoniška.

Civilį Karą laimėjo vergijos priešai. Taigi negrams lygios teisės iškovotos. Bet pietinėse valstijose padėtis tik tiek pasikeitė, kad pirkti ir parduoti negrų neleidžiama.

Lygių teisių negrams neduodama

Aptaksavimai, balsavimo teisė, taip vadinami "poll tax", atima teisės daugeliui baltųjų.

Negramams neleidžiama dalyvauti rinkimuose. Jie diskriminuojami darbe, o tas parodo juos antraeiliais amerikiečiais. Jie dėlto lengviau išnaudoti.

Rasistai, kurie naudojami jų beteise, viską daro tęsti seną padėtį.

ka nepaisant to, ar kam patinka, ar ne.

Šiuo tarpu Alabamoje veikia karo stovis. Vien Montgomery mieste veikia apie 700 federalės valdžios maršalų. Valstijos valdžia reikalauja juos atsaukti, bet generalis prokuroras Robert Kennedy, prezidento brolis sako, be jų Alabamoje būtų skerdynės.

Autobusų stotis saugojama federalių maršalų ir milicijos, taip ir negrų bažnyčios, kuriose jie aptaria savo reikalus. Minia rasistų puolė negrų bažnyčią sekmadienį. Daugiau 100 federalių maršalų ir ugniagesių su vandeniu reikėjo atmušti juos.

Padėtis yra labai įtempta.

Valstijų valdžios atvirai paneigia aukščiausio tribunolo nuosprendžius. O norint juos vykdyti tuos nuosprendžius gaujos rasistų puldinėja ir muša.

Sugūžėjo ten save pasiskelbę amerikiniai naciai. Ima siautėti Ku Klux Klanai ir kiti fašistiniai elementai, kurstydami rasinę pagiežą.

Generalis prokuroras Kennedy ragina Alabamą "grįžti į protą". Rasistų siautėjimas labai skaudžiai pažeis JAV prestižą kitose šalyse. JAV dedasi geriausia demokratija, bet kai norintieji lygių teisių žmonės mušami, daužomi, brutaliai persekiojami, kaip gi kitų šalių žmonės gali tikėti kalbamam demokratiškumui?

Pietiniai senatoriai, ypač rasistai kaltina ne mušikas, ne rasinės pagiežos kurstytojus, bet studentus, kurie reikalauja negrams lygių teisių. Tati dar daugiau įtikina kitų šalių žmones, kad beteise pietinėse valstijose palaikoma "aukštų sferų", daugelio aukštų valdžios parei-

gūnų. Nereikia aiškinti, kad ypač Azijoje ir Afrikoje tas skaudžiai atsiliepia JAV reputacijai, jos prestižui.

— Vilnis

Skirtumas kaip diena nuo nakties

Čikagos menševikų laikraštis, rašydamas apie tai, kad Kubos vadovas Kastro pasiuntė JAV, kad, jei norite pasiimti daugiau kaip 1,200 karo belaisvių, kurie veržėsi į Kubą, tai duokite už juos mumą 500 buldozerių, primena:

"Laikraščiai atsiminė, kad prieš 20 ar daugiau metų panašų biznį norėjo padaryti Hitleris, siūlydamas Vakarams išpirkti Vokietijos žydus..."

Tarp Kastro ir budelio Hitlerio siūlymų nėra jokio panašumo — tai skirtumas, kaip diena nuo nakties. Hitleris žydus žudė masiškai: Hitlerio leitenantai siūlė kai kuriems žydams: jei duosite mums tam tikrą skaičių motorinių sunkvežimių, tai mes nežudysime tam tikro skaičiaus žydų, mes jiems leisime išvykti užsienin, o jei ne — tai mes juos nužudysime.

Kas kita yra reikalai su Kuba: tie belaisviai, kuriuos Kastro valdžia suėmė, kai jie įsiveržė į Kubą, modami žudyti žmones, atsteigti fašistų valdžia, buvo pasiųsti su JAV valdžios žinia; juos mūsų šalies valdžia finansavo, apginklavo, visaip rėmė. Įsiveržė į Kubą, jie padarė baisių kraštui nuostolių. Kas juos padengs?

Kastro vyriausybė pasakė: jei norite savo "laisvintojus" atsiimti atgal, duokite 500 buldozerių, tai mes juos jums sugrąžinsime; tie buldozeriai padengs nors dalį tų nuostolių, kuriuos jūs mums padarėte. O jei nenorite duoti 500 buldozerių, tai mes tuos belaisvius pristatysime prie fizinių darbų, ir lai jie atidirba už nuostolius.

Tokie dalykai! Čia niekur nėra "panašaus biznio", kokį bando nupiešti kapitalistinė spauda, kuriai menševikai mielai pritaria.

— Laisvė

Gaila Edvardo

Kai pernai pas mus lankėsi grupė Lietuvos rašytojų, prisistatė vietinis "rašytojas", klerikalų pašluosta Ed. Sulaitis. Jis maldautė maldavo, kad "supažindintume" su garbingais svečiais.

Žinodami, kad jo nešvarumai neprilips prie dorų žmonių, mes tą "paslaugą" padarėme, ir...

Vojazusmarija! Kokį "įvertinimą" klerikalinis pašluosta gavo iš savo bosų pranciškonų vienuolių per jų organą "Darbininką"!

ŠYPSENAS

Ir ji pastebi

"Ponia", atsargiai prasitaria gydytojas, "tamatos vyras keičiasi į moterį".

"Taip ir maniau", atsako ponia. "Jau kuris laikas visai išsisukinėja, kad tik nereiktų indų plauti".

Jis prisilaiko

"Aš maniau, kad gydytojas įsakė tau negerti daugiau kaip po vieną mažą stikluoką į dieną", barėsi žmona.

"O, aš pildau gydytojo įsakymą. Šis stikluokas jau už rugpiūčio 12, 1986 metų".

Netaip jau gerai

"Jūs esate tvirtas, kaip doleris", tarė gydytojas bankieriui apžiūrėjęs jį.

"Negali būti!" sušuko bankierius. "Aš nesijaučiu taip blogai, kaip jums atrodo".

Nerėk veltul

"Tai ne mūsų vaikas!" šaukė moteris vyrui į akis. "Tu paėmei ne tą vežimėlį".

"Nerėk, kvailie. Nematai, kad šis vežimėlis su guminiiais ratais".

"oficialiu dviejų komunistų fotografu". (Bieliausko ir Shuckio.)

Kol šulaitis piktudavo čia atsilankiusius tarybinius svečius ir kartu su vengrais pabėgėliais vilko balsu staugė, pranciškonams ir kitiems neženotiems "tėveliams" jis buvo caca.

Bet ėmė ir išdriso susitikti su įžymiais Lietuvos rašytojais ir, netik susilaikė nuo staugimo, bet net juos nufotografavo! Dabar jo nebeiškašeris nei "išpažintis iš viso gyvenimo".

Bet, nenusimink, Edvardai. Muškis į krūtinę ir pakartok paskui mane išrišimo žodžius:

Indulgentiam, absolutoniem, et remissionem peccatorum tribuat vobis, etc.

Gavęs iš manęs visuotinę nuodėmių atleidimą, galėsi drąsiai spiauti bile pranciškonui į barzdą.

— L. Jonikas

Paieškojimas

Benedikto Valbasio, s. Vincento, kilusio iš Šimonių valsčiaus, Jurkštų kaimo, prieš 20 metų gyvenusio Kanaudoj, Paieško sesuo.

Prašau atsiliepti ar žinacius jo adresą pranešti man, už ką iš anksto dėkoju.

Marė Remeikienė-Valbasytė Kupiškio raj., Šimonių pašt. Cviklių k., Lithuania, USSR

Dideli Pakitimai

Fidelio Kastro Kalba

HAVANA. — Geg. 19 d. čia įvyko pirmasis Kubos nacionalinės smulkiųjų žemvaldžių asociacijos (ANAP) plenumas. Jame buvo susumuoti žemės reformos, žemės ūkio vystymo rezultatai per dvejus metus, apsvaistytas asociacijos veiklos planas ir išrinkta asociacijos vadovybė. Tuo pačiu oficialiai įtvirtinta nauja Kubos valstiečių organizacija.

Plenume kalbėjo nacionalinio žemės reformos instituto direktorius Antonijus Nunjas Chimeneses, ANAP generalis administratorius Pepė Ramiras ir Kubos ministras pirmininkas Fidelis Kastro.

Prisimindami ašaras ir kraują, pralietus Kubos plantacijose, pasakė Kastro, valstiečiai šiandien mato, kad aukos nenuėjo veltui.

Kastro nurodė, kad per dvejus praėjusius metus padaryta tai, svarbiausia: vargingiausieji valstiečiai gavo žemės.

Anksčiau, toliau pasakė Kastro, valstiečio dalia buvo dirbti latifundininko žemę arba atiduoti jam didesnę savo sklypelio dalį. Jeigu valstietis turėjo žemės, tai ji buvo pati nederlingiausia, toli kalnuose. Kad prasimaitintų, ją dirbo valstietis ir jo žmona, vaikai ir seneliai. Be to, valstietis amžinai drebėjo, kiekvieną minutę jis galėjo būti išvarytas iš žemės.

Esant tokiai neteisingai sistemai, neteisingai buvo paskirstomos pajamos. Tūkstančiai žmonių dirbo tam, kad saujelė šeimų turėtų po 5 automobilius, didžiulę sąskaitą banke, važinėtu pramogauti į Paryžių.

Įvyko dideli pakeitimai, sako Kastro. Anksčiau valstiečiai neturėjo jokių galimybių — dabar jie turi viską. Tai reiškia, kad dabar jiems iškilė didelė atsakomybė. Viską turėdami savo rankose, valstiečiai atsakingi už gamybos vystymą. Negalima ilsėtis ant laurų ir apsiriboti šūkiu "Tegyvuoją revoliucija!"

Kastro ragina žemės ūkio darbuotojus daugiau gaminti maisto produktų gyventojams. Kubiečiai, pasakė jis, turi gerai maitintis. Reikia atsiveikinti su tradiciniu Kubos varguolių maistu — malanga. Reikia išauginti sveiką ir tvirtą kartą.

Kastro iškelia planą padidinti maisto produktų, ypač mėsos, gamybą. Jis siūlo žymiai ir per kiek galima trumpesnį laiką padidinti žaliųjų skaičių, išplėsti tokių kultūrų, kaip pupelės ir med-

vilnė, pasėlių plotus. Tam reikia panaudoti dirvonuojančias žemes, apsesti kiekvieną žemės hektarą.

Kai mes sakome, toliau pasakė Kastro, kad "reikia nusiųsti tūkstantį jaunuolių į Tarybų Sąjungą studijuoti žemės ūkio", mes parenkame geriausius. Kai mes sprendžiame kažką svarbaus, naujo, mes taip pat parenkame geriausius. Kontrevoliucija, priešingai, siuntimui į Kubą rinko žmones iš nusikaltėlių, užsitraukusių gėdą, tarpo. Revoliucija verčia visuomenės padugnes.

Susirinkusiems pritariamai šaukiant, Fidelis Kastro siūlo: tegul šie avantiūristai, turtuolių sūneliai, interventai, patekę į nelaisvę, padirbės! Jie čia atėjo priversti darbo žmones jiems dirbti — tegul padirba patys. Darbininkai nebijo darbo, o gengsteriai — tai nemaloniausias dalykas. Dabar šie kontrevoliucionieriai ramiai sėdi kalėjime, valgo, gerai jaučiasi. Tegul jie pa-

dirbėja! O jeigu imperialistai nenori, kad jų pasiuntiniai dirbtų, jeigu jiems gaila kontrevoliucionierių, tegul iškeičia juos į traktorius ir žemės ūkio mašinas. Žudikų, kurie yra šių belaisvių tarpe, mes negalime iškeisti. O štai, visus kitus galėtume iškeisti į 500 buldozerių. Priešingu atveju — tegul dirba, smarkiai dirba, tegul kasa mums tranšėjas, stato gynybos įrenginius.

Po to Kastro kalbėjo apie socialinius pertvarkymus ir naują ekonominę struktūrą kaime. Jis priminė, kad kontrevoliucija nuolat baugindavo smulkiuosius žemvaldžius: "Tavo žemė bus socializuota". Tai melas. Revoliucija nesocializuoja, neoperuoja smulkiųjų savininkų žemių. Ji tai daro stambiosiose latifundijose. Pirma, būna sunku toli išmėtyti vienas nuo kito valstiečius ir jų skirtingus sklypus sujungti į vieną kooperatyvą, antra, revoliucija gerbia žemvaldžio norą. Revoliucija paskelbė valstiečių teisę į žemę ir jiems padeda. Jeigu jie nori, gali stoti į kooperatyvą, jeigu ne — revoliucija jiems padeda.

(Vilnis)

Pasiruošimas LB Piknikui

Torontiečių Liaudies Balso draugų ir draugių KLLD kuopos vadovybėje pasiruošimas savaitraščio metiniam piknikui gražiai eina pirmyn. Svarbiausiam pikniko uždaviniui atlikti, sukėlimui kiek galint daugiau vasarinės paramos dėl Liaudies Balso, torontiečiai LB rėmėjai nominavo kontestantes A. E. Berškytę ir R. Paužaitę į LB pikniko žvaigždes. Joms bei jų draugams vadovaujant LB rėmėjai lenktyniuos už kuo daugiau paramos sukėlimą dėl savaitraščio išlaikymo.

A. Petronis iš Hamiltono pranešė, kad jie šiam piknikui nenominuos rėmėjų kontestantę, bet sulyg išgalės remis nominuotas ir ruošiasi skaitlingai dalyvauti piknike.

Windsoriečiai dar neatsiliepė pikniko reikalui, bet jie niekuomet nepaliko užmirštu šį reikalą. Jie 1952 metų LB piknike su savo nominuota kontestante detroitietė sumušė visų LB piknikų rekordą suteikdami daugiausia savaitraščiui paramos per savo nominuotą kontestantę.

Įvairiose vietovėse LB rėmėjai jau pradėję rinkti aukas dėl LB vasarinės paramos ir ruošiasi dalyvaudami metiniam piknikui jas įteikti per nominuotas kontestantes.

Toronto Lietuvių Moterų klubas jau pora mėnesių at-

gal nutarė paruošti ir paaukoti Liaudies Balso metiniam piknikui puikų garbės stalą. Klubo narės jau dabar planuoja ir ruošiasi tam. Vienos su savo ryžtingu darbu kitos su aukomis bei dovanomis žada prisidėti, kad pikniko garbės stalas atitiktų Liaudies Balso reikalui žengiančiam į trisdešimtųjų savo gyvavimo metus.

Eilė rėmėjų per kontestantes jau pridavė ar žada priduoti savo aukas dėl LB paramos. Kiti su daiktinėmis dovanomis remia pikniką. Pirmas su daiktine dovana atsiliepė A. Galinaitis. Jis dovanuoja tik ką gautą iš Lietuvos gražią gintarinę cigaretyčių. Dedame viltis, kad ir daugiau L. Brėmėjų parems pikniką su daiktinėmis dovanomis, maisto produktais ir kita. Ypatingai su maisto produktais gražiai pikniką paremdavo lietuviai fermeriai. Pikniko ruošėjai ir šiam piknikui laukiame iš visų rėmėjų ir visokios paramos.

O visų svarbiausia tai visus Liaudies Balso skaitytojus, rėmėjus ir bendrai lietuvius maloniai prašome ruošti ir dalyvauti Liaudies Balso piknike birželio 25 d., Eldorado parke, prie Bramptono, Ont.

Turinius automobilius prašome tartis su draugais, kad automobiliai į pikniką vyktų kuo pilnesni, o neturinius jų prašome tartis, kad kas nuvežtų į pikniką.

Trujillui Palydėti

Praėjusią savaitę aplėkė pasaulį žinia, kad Dominikonų respublikos diktatorius Trujillo nužudytas. Atsisveikinant su tuo diktatorium reikia nors trumpai nušviesti jo gyvenimą, nes gal pasakoti kartą jis bus minimas. Tokie asmenys būna greitai užmiršti.

Jis buvo išlavintas Jungtinių Valstijų marinų kariškio profesijos, kuomet Dominikonų respublika buvo okupuota amerikiečių. Ta okupacija buvo likviduota 1924 metais.

Šis amerikiečių kareivis prasiveržė į priekį ir pasidarė Dominikonų respublikos diktatorium. Jis net ir principinį Dominikonų respublikos miestą pavadino savo vardu.

Kada 1939 metais liepos mėnesį jis lankėsi Washingtone, jis buvo priimtas kaip koks karalius. Jo pagarbai šaudė kanuolėmis. Jį priėmė labai iškilmingai ir velionis prezidentas F. D. Rooseveltas.

Pirma Trujillo buvo prezidentu. Po dviejų terminų jis tą postą užleido kitam, o jis pasiskelbė generalisimu. Jis buvo laikomas tvirčiausiu diktatorium Lotynų Amerikoje. Ir žiauriausiu. Laikė taip vadinamo "Haiti" incidento 1927 metais buvę nužudyta 10,000 haitiečių. Žudynėse jis dalyvavęs pats asmeniškai.

Trujillo labai mėgęs gražias uniformas. Sukūręs laivyną tik tam, kad jis galėtų dėvėti gražią admiralo uniformą.

Būdamas prezidentu, jis pasirašydavęs sekančiai: Generalisimas Rafaelis Leonidas Trujillo Molina, Dominikonų respublikos prezidentas, Tėvynės Benefaktorius. Atidavęs postą kitam prezidentui, prielankioj spaudoj jis buvo vadinamas didvyriu, titanu, demidievu, pontijum, išganytoju tėvynės, toli matančiu valstybininku, išmintingiausiu žmonių tėvu, kovingu ir drąsiu lyderiu ir labai išmintingų įstatymų leidėju.

Būdamas 14 metų amžiaus, jis buvo suareštuotas už pavogimą sagutės nuo purpurinio nekaltos mergelės drabužio San Cristobal bažnyčioje. 1911 metais jis buvo priverstas bėgti į užsienį, kuomet buvo apkaltintas vagystėj pinigų iš valdiš-

Pikniko komitetas prašo visus LB draugus ir drauges visokiariopos kooperacijos padaryti šį pikniką kuo pasėkmingesniu, kas yra būtina dėl savaitraščio išlaikymo.

K. K.

ko pašto, kur jis dirbo.

Grįžęs atgal, jis dirbo kaip darbininkas cukraus plantacijose, paskui tarnavo slaptojoje policijoje, o vėliau valstybinėje gvardijoje, kur 1918 metais buvo pakeltas į leitenantus. Jungtinėms Valstijoms ištraukus okupacines jėgas 1924 metais, jis buvo pakeltas į majorus.

Jis pateko į galia labai sūktu būdu. Jis įteikė prezidentui Horacio Vasquez laišką, neva rašytą generolo Cabralo, armijos viršininko. Prezidentas atleido generolą Cabrala, o jo vietoj paskyrė Trujillo. Sakoma, kad laiškas buvo sufabrikuotas paties Trujillo. Netrukus prasidėjo revoliucija. Prezidentas su draugais pabėgo ir Trujillo užgrobė galia. Jis 1930 metais tapo prezidentu. Buvo vos 38 metų amžiaus.

Viešpatavimas jam gražiai pasitarnavo. Sakoma, kad turtas per 30 metų susikauptė iki \$800,000,000.

Jis atvirai sakydavo, kad jis savanoriai niekad nepasitrauks iš galios. Jis savo užsispyrimo ir laikėsi. Bet jo režimui buvo padarytas galas asasinų.

Bet Trujillo vardas nebus greitai ištrintas. Valdancioji klika jo vieton paskyrė visų ginkluotųjų jėgų vadu velionio sūnų, kuris vos 9 metų būdamas tėvo buvo pakeltas į generalbrigadierius. Dabar, pasiekęs 32 metų amžiaus, jis turi generolo leitenanto laipsnį.

Iš Argentinos

Degino elektra

Buenos Aires priemiestyje San Martin policijos žvalgybininkai paimdami politinį veikėją elektra degino policijos šoferio namuose.

Gegužės 19 dieną socialistas senatorius Alfredo Palasio pasiuntė seimo atstovą su policija ir korespondentui paimti prietaiso, kuris buvo naudojamas suimtajam kankinti.

Kankintojai prijungė laidus prie rankų ir kojų, o paskui leidė srovę.

Senatorius kaltina nuovada, šoferį ir keletą žvalgybininkų už šį žiaurų darbą.

Meta kastristus

Pereitą savaitę gyvulių skerdykla Wilson iškeitė 180 darbininkų, jų tarpe ir keletą lietuvių. Administracija norėjo visai uždaryti, primate, būk darbininkų tarpe yra kastristus, kurie darą slaptus pasitarimus.

Kada iškeitė minėtus darbininkus, pradėjo darbą policija. Darė tardymą. Nesu-

Toronto Hydro Mini 50-tas Sukaktuves

Praėjusią savaitę sukako 50 metų, kaip buvo suorganizuota Toronto Hydro-Electric Systema, kurion per 50 metų buvo įdėta arti \$180,000,000. Minint šias sukaktuves, verta truputį pakalbėti apie šią sistemą.

Toronte elektra mažame laipsnyje buvo pradėta vartoti perėjus per vidurį devyniolikto šimtmečio. Komerciniai ji buvo pradėta vartoti 1879 metais. 1882 metais J. J. Wright pastatė pirmą garinę elektrinę. Už metų, jo kompanija ir kitos buvo sujungtos į vieną Toronto Electric Light kompaniją, kurią vadovavo keletas Toronto biznierių.

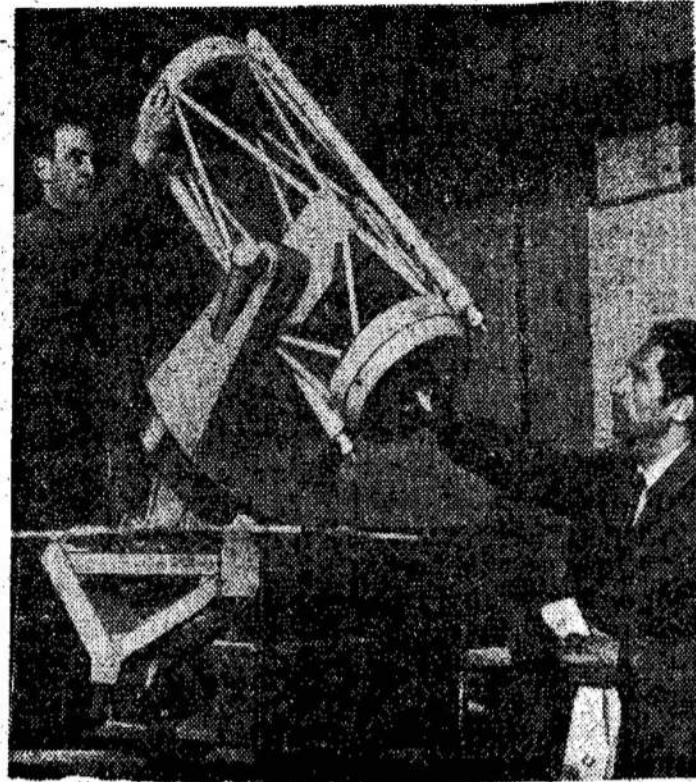
Privatiška kompanija, be abejonės, lupo didelį mokesčių už elektrą. Todėl dar 1902 metais prasidėjo sambrudis už steigimą visuomeninės elektros sistemos. Pažymėtina dar tas, kad ir kapitalistai, matydami nupiginti elektros kainą, rėmė idėją tokios visuomeninės sistemos. Jie numatė, kad elektra pramonėje vaidins didelį vaidmenį.

Kelias peticijas atmetė ir taip visuomeninė sistema negalėjo tapti faktu. Tačiau su 1911 metais opozicija ant tiek susilpo, kad buvo galima atidaryti pirmą visuomeninį generatorių Niagara Falls, iš kur pradėjo plaukti elektra į Torontą. Cereemonijose atidarant elektros srovę Torontui vadovavo Sir Adam Beck, vienas iš visuomeninės sistemos pionierių, ir premjeras James Whitney. Ir taip tai birželio 1, 1911 metais, pradėjo veikti Toronto Hydro-Electric Systema. O 1923 metais visuomeniška sistema perėmė savo zion ir privatišką Toronto Electric Light kompaniją.

Visuomeninė elektros sistema Toronte ir visoj Ontarijoj išgyvavo 50 metų. Privatūs asmenys nesikrauna iš jos sau kapitalo. Už tai elektra Toronte ir visoj Ontarijoj labai gerai sutvarkyta, piliečiai gauna srovę tik už išlaidas. Sistema tuo pat metu susikaupta rezervus, kuriais paskui yra plečiamas tinklas, atidaromos naujos elektrinės ir t. t.

Čia prie progos reikia pasakyti, kad ir Toronto Transito Komisija, kuri valdo gatvėkarių ir busų tinklą, yra visuomeniškas užvedimas. Už tai Toronte gatvėrado, kad būtų buvęs koks pasitarimas laike darbo.

Išmestieji laukia užmokesčio už išdirbtą laiką, bet valdžia mažai domisi šiuo klausimu.

Leningrado optinė-mechaninė įmonė pagamino modelį didžiausio Europoje reflektinio teleskopo, kuris įrengtas Krymo konservatorijoje. Nuotraukoje matote minėto teleskopo modelį. Jį bus galima pamatyti Tarybų Sąjungos paviljone Londono parodoje.

Ivykiai Korėjoje

S. Karpė

Pervermas Korėjoje mažai komentuojamas, bet ne dėl to, kad jis neturėtų jokios reikšmės. Matyti, kad labai malonu kalbėti apie tai.

Nuvertus Syngman Rhee valdžią, Pietinėje Korėjoje pasireiškė staigus posukis linki demokratijos. Manoma, kad Pietinės Korėjos valdžia buvo daug švelnesnė. Žmonės, pasijutę laisvesni, pradėjo viešiau reikšti mintis, svajoti apie ateitį. Buvę ženklų kad abiejų Korėjų santykiai gali žymiai pagerėti. Kas gali žinoti, gal būtų užsimezges koks nors ir bendradarbiavimas, ekonominis ir kultūrinis.

Tas labai nepatikę dešiniams, Syngman Rhee sėbrams, kurie dar nebuvo visiškai nustoję galios. Nepatikę ir amerikiečiams militaristams, kurie globoja Pietinę Korėją. To pasekmės buvo tos, kad buvo sudarytas planas pastoti kelią Pietinės Korėjos kryptimui į kairę. Vieną gražią dieną pasaulis sužinojo, kad įvyko perversmas.

Amerikiečiai neva protestavo, bet faktinai jie džiaugėsi, nes perversmas pašalino tai, ko jie bijojo.

kariais ir busais žmonės važinėja labai pigiai. Už 15 centų gal įvažiuoti apie 15 mylių tiesia linija, o su persėdimais — dar toliau.

Šie du užvedimai rodo, kad visuomeniška nuosavybė visuomenės aptarnavimo reikaluose veikia labai sėkmingai. Jeigu visuomenei priklaustų viskas, kaip kad yra socialistinėse šalyse, padėtis šalyje būtų daug geresnė.

Tas dar aiškiau matyti iš kito fakto.

Japonijos premjeras kviečiamas į Jungtines Valstijas. Ir ne dėl šiaip ko, o paaiškinti amerikiečiams, ką Japonija ketina daryti. Mat ir Japonijoje matomas aiškus bruzdėjimas už gerinimą santykių su Kinija ir kitomis Azijos šalimis, kurios neturi amerikiečių simpatijos. Japonijoje kyla reikalavimai susiartinti su Kinija, užmegzti prekybinius ir kitus santykius. Pastaruoju metu lankosi Kinijoje įvairių Japonijos organizacijų atstovai, neatsilieka ir biznierių. Tas labai nepatinka Amerikos viršūnėms, kurios dar vis negali atsileisti kinams už "krikštą" Korėjoje.

Bet amerikiečiai gali susidurti su keblumais ir Korėjoje. Militarinė junta, kuri dabar diktuoja viskam Pietinėje Korėjoje, netaip labai nori klausyti ir amerikiečių. Sakoma, kad amerikiečiai, kurie randasi Pietinėje Korėjoje Jungtinių Tautų vardu, reikalavę ištraukti iš Seoulo korėjiečių armiją, bet generolai atsakę vykdyti šį reikalavimą.

Prie to galima pridėti ir tą faktą, kad SEATO šalys atsiskakė priimti amerikiečių siūlymą duoti kariuomenės pagalbą. Atrodo, kad ir dešinieji nelabai linkę šokti pagal amerikiečių muziką.

WASHINGTON. — Vakary šalys sutiko duoti Indijai paramos apie du milijonus dolerių. Daugiau kaip pusę šios sumos duos JAP. Pini-gabus panaudoti išvystymui Indijos penkmetinio ekonominio plano.

Ivairenybės

Pagreitintas žaizdų gydymas

Lenkijos spauda praneša, kad susmulkinta į miltelius žmogaus oda pagreitina žaizdų gydymą. Silezijos Medicinos instituto dėstytojas dr. S. Ziarekas išbandė šį būdą su 50 ligonių ir gavo teigiamus rezultatus, ypač gydant trečiojo laipsnio nudegimus. Tokios žaizdos užgijo 32 dienomis greičiau, negu naudojant kitas gydymo priemones.

Gydymui panaudojamos užkonservuotos žmogaus odos ląstelės. Oda konservuojama esant temperatūrai nuo 70 iki 90 laipsnių žemiau nulio, kada ji tampa labai trapi. Po to oda susmulkinama į miltelius, kurie gerai išdžiovinami. Milteliai nulinėje temperatūroje išsilaiko keletą mėnesių.

Prieš radiospinduliavimą... kopūstai

Šveicarų mokslininkai Lurau ir Lartikas nustatė, kad jūrinės kiaulytės žymiai geriau pakelia bendrą kūno rentgenizavimą, kai jų dietoje yra kopūstų. Šiuos stebėjimus patikrino amerikiečių mokslininkai Spektoras ir Kalovėjus. Jie atliko bandymus su 300 jūrinių kiaulyčių patinų, kurių visas kūnas buvo apšvitintas 400 r doze. Prie avių ir kviečių kontrolei buvo pridėta askorbininės rūgšties. Trys eksperimentinės gyvūnų grupės gavo arba burokų (75 g per dieną), arba kopūstų (50 g), arba kalafijorų atmainos brokolio (50 g). Gyvūnai, negavę daržovių, visi išmirė. Mirtingumas, vartojant burokėlius, sumažėjo 10 procentų, kopūstus 50 procentų, brokolį 65 procentus. Didžiausią efektą davė kopūstinė dieta, tiek prieš apšvitinimą gyvūnus, tiek po jų apšvitinimo.

Šie rezultatai labai svarbūs spindulinių pakenkimų profilaktikai ir jų gydymui. Artimiausias eksperimentatorių uždavinys — išaiškinti kopūstų veikiantįjį pradą ir gauti jį gryną.

1,5 milijono nuotrakų per sekundę

Tarybų Sąjungos MA Fizikos institutas sukūrė naują stereoskopinę kamerą, darančią iki 1,5 milijono nuotrakų per sekundę. Ji galės registruoti procesus, vykstančius kosminiu greičiu (iki 8 km/sek). Tokį filmą galima bus demonstruoti jį sulėtinus iki 60 tūkstančių kartų. Ši kamera padės studijuoti tokius reiškinis, kaip sprogamai, degimo procesai bei elektriniai išlydžiai.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

S. Repšys, Rodney, Ont., lankėsi Toronte ir pridavė nuo V. Kauzono \$2.00 aukų.

M. Vidrukas, Winnipeg, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Malalos \$3.00 aukų.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė nuo Universal News Stand, 112 E. Hasting St., Vancouver, už jų parduvinėjimą Liaudies Balsą \$41.65.

Aleknavičius, Toronto, pridavė paskelbti viešą padėką ir \$2.00 aukų.

Svečias J., iš Pietinės Ontarijos, lankėsi LB raštinėje, užrašė naują prenumeratą į Lietuvą dviem metams ir paaukojo savaitraščio paramai \$25.00.

R. Mackevičius, iš Wardsville, Ont., lankėsi LB įstaigoje, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Ragauskienės \$2.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

O. Raskevich, Bellevue, Alta., \$6.00;

S. Wikis, Hamilton, Ont., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

"Permatomas" betonas

Tarybinis tyrinėtojas N. Vibrovskis sukūrė patogų prietaisą. Juo galima patikrinti, kaip yra išdėstyta armatūra gelžbetonuose gaminiuose ir kokio storio yra apsauginis betono sluoksnis. Prietaisas, pavadintas "milimetru", sveria vos 250 g. Jo darbas pagrįstas dviejų nuolatinių magnetų sąveika. Laboratoriniai ir gamybiniai bandymai parodė, kad tokį prietaisą galima naudoti normaliose darbo sąlygose, juo išmatuojama tikrai metro tikslumu.

Padėkos žodis

Širdingiausiai tariame ačiū už suruoštą paminėjimą mūsų 25 metų vedybinės sukakties. Visiems draugams, prieteliams, giminėms ir svečiams.

O daugiausiai rengėjams už pavaišinimą mūsų skaniais valgiais ir gėrimais. Ir už įteiktą gražią dovaną, kuri pasiliks mums ilgiems metais atmindai. Ji primins jus visus ir jūsų išreikštą širdingumą šiomis dovanomis.

Ačiū visiems už jūsų malonų atsilankymą.

J. ir V. Aleknevičiai
Toronto

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gegužės 17 dieną išvažiavo Tarybų Lietuvos visiškam apsigyvenimui Ona Šimkūnienė (Adelės Botyrienės sesutė), kurį buvo atvykusi po antrojo karo kaip išvietinta (DP).

Kaip teko patirti, daug jos laiko emigracijos draugų bandė ją perkalbėti, bauginami Sibiru ir kitais bausiais, bet ji nepaklausė jų.

Vėliau teko sužinoti, kad kartū su ja išvyko ir Ona Draugelienė, tik ji, bijodama keršto iš dipukų pusės, nesisakė viešai.

E. Martinkienė turėjo operaciją Viktorijos ligoninėje.

M. Paragis išvyko į Generalę ligoninę iširti sveikatos šlubavimo.

K. Spaičys gydosi namie gydytojo priežiūroje.

Juozas ir Marytė Laurinaičiai, kurie laiko maisto paroduotuvę ant Frontenac St., savo sūnui Toniui, 21 metų amžiaus, ir dukrelei Jean, 16 metų amžiaus, suruošė gimtadienio staigmeną.

Buvo sukviesti jų artimi draugai ir draugės. Jaunuočiai praleido vakarą linksmai. Jubilejantams atminčiai buvo įteikta dovanų.

Gegužės 28 dieną O. Jon-

liūnienė savo būsimai marčiai Madlen Opmenbeker suruošė priešvedybinę partiją.

Dalyvės pradžia gyvenimo įteikė vertingų dovanų būsimai jaunajai Joneliūnienai. Žinoma, ir patarimų nepasigailėjo.

Gegužės 24 nakties laike kažkas išvartė daugelį antkapių žydų kapinėse. Nekurie antkapiai buvo virš tonos, buvo aptverti.

Septyniolika metų atgal taipgi buvęs panašus kapų išniekinimas.

Advokatas Paul Aubut pareiškė, kad Kvebekui nėra kitos išeities, kaip būti federacijoje, kaip dabar, ir paskerkė tuos, kurie agituoja už atskirymą nuo visos Kanados.

Po to, nakties laike, jo gyvenamą namą aptepliojo dažais ir išrašė ant sienos didelėmis raidėmis, būk jis esąs tėvynės išdavikas.

Kvebeko natūralių dujų kompanija pakėlė montrealiečiams dujų kainą. Miesto valdyba nutarė kreiptis į Washingtoną, kad Washingtonas sudraustų kompaniją nuo per didelio saivaliavimo ir nesiskaitymo su Kanados autoritetais.

Kanados anglikonų dvasiškių suvažiavime Montreale arkivyskupas Dixon nusiškundė, kad trūksta kandidatų į kunigus. Net 6 bažnyčios esančios be kunigų. Daugelis esamų kunigų esą jau seni ir tuoj jiems reikšią eiti pas Abraomą.

Tuo tarpu, sakė jis, jaunimas, baigęs mokslus, vazoja si be darbo, bet į kunigus neina.

Nesiduokit suvedžioti

MONTREAL. — Žmonės bruzda Azijoje, Afrikoje prieš pavergėjus. Pietų Amerikoje prieš užsienio monopolistus, kurie laiko tas šalis pusiau kolonijinėje pablogėtyje. Tai teisėtas žmonių bruzdėjimas už savo būvio pagerinimą.

Atsiranda ir Kanadoje žmonių, kurie bando imituoti anuos. Pavyzdžiui, Kvebeko

provincijoje atsiranda žmonių, kurie nori atskirti katalikišką Kvebeko provinciją nuo protestoniškos Ottawos. Jie nori sudaryti katalikišką Kvebeko valstybę. Panašią į Ispaniją ar Portugaliją.

Nors tai tik karštagalvių bruzdėjimas, bet jie randa pritarėjų. Kaip esą patirta, ši organizacija turinti jau keletą šimtų narių. Lyderiai esą tvirtai įsitikinę, kad Kvebekas atsiskirs nuo visos Kanados apie 1967 metus.

Tai karštakošiai, religiniai fanatikai. Kvebeke jie, tačiau, gali drumsti vandenį, nes čia žmonės religiniai užguiti, lengvai suagituojami.

Jeigu Kvebekas atsiskirtų, tai gyvenimo standartas pablogėtų, nors ir dabar daug kur jis žemesnis, negu kitur Kanadoje. Blaivaus proto darbininkai turėtų šalintis tokių organizacijų.

Montrealietis

"Skraidančios Lėkštės"

Per eilę metų užaienio spaudoje, daugiausia amerikinėje, buvo spausdinami rėkiantys pranešimai bei spėliojimai apie paslaptinius dangaus kūnus, kurie, esą, atskrenda iš kitų planetų ir skraido viršum Žemės paviršiaus. Kartu su tokiais pranešimais buvo spausdinamos ir "autentiškos" nuotraukos, kuriose matėsi kažkokios baltos dėmės, panašios į lėkštes arba keptuves. Tuo buvo mėginama įrodyti, kad "skraidančios lėkštės" — tikras ir nenuginčijamas faktas.

Šios rūšies sensacijos kapitalistinėje spaudoje pradėjo rodytis 1947 m., kai vienas turtingas Jungtinių Amerikos Valstijų biznesmanas, skrisdamas per kalnus, staiga pamatė šviesius objektus, savo forma primenantčius lėkštes. Jo nuomone šie objektai, skridę dideliu greičiu viršum kalnų, buvo kažkieno valdomi. To ir užteko sensacijų ieškotojams: netrukus pasirodė visa eilė pranešimų apie tariamai "skraidančias lėkštes". Vieni tvirtino, kad lėkštės pavi-

dalo skraidantys aparatai yra padengti blizgančiu aliuminijumi, kiti įrodinėjo, kad tose lėkštėse įrengti langeliai, treči... Treti žengė dar toliau — jie įrodinėjo, kad tos paslaptingos "lėkštės" yra atskridusios iš Veneros. Nors atskridusių veneriečių niekas nematė, bet patys apaukriausi reporteriai ėmė spėlioti, kad veneriečiai susimaišė su Žemės gyventojais ir slepia savo asmenybę...

Kas galėjo patikėti tokiais absurdiškais pasakojimais ir spėliojimais? Jau vien tai, kad amerikietiškieji reporteriai "skraidančias lėkštes" pamatydavo tik virš savo galvos — ties Vašingtonu ar kitu JAV miestu, daug kam sukeldavo šypseną. Kodėl gi jų niekas kitur nepastebėdavo? Daugelis ne tik išjuokdavo iš piršto išlaužtas hipotezes apie "skraidančius servizus", bet ir mokališkai įrodė, kad jokių "skraidančių lėkščių" nebuvo ir nėra. Žinomas Jungtinių Valstijų astronomas Menzelis šiam klausimui pašventė ištisą knygą, kurioje jis įrodė, kad "skraidančios lėkštės" yra

ne kas kita, kaip optiniai efektai. Šviesa, skverbdamasi pro atmosferą, pro debesius, vandens lašelius ir pan., dažnai sudaro laikinus, žmogų stebinčius optinius efektus. Vienas ryškiausių tokių efektų — vaivorykštė. Kartais, jeigu žmogaus akis ir nieko nemato dangaus fone, tai fotoaparatas gali užfiksuoti šviesią dėmę, panašią į baltą lėkštę, šviesų puodą ir pan.

Bet, suprantama, ne visus vienodai paveikia mokslo tiesa. Sensacijos apie skraidančias lėkštes daug kam apsuko galvą. Vakaruoje susidarė kažkokia savotiška "skraidančių lėkščių" sekta, kuri ne tik nieko bendro neturi su mokslu, bet ir iš viso prieštarauja blaivesniam žmogaus protui.

Apie tai ryškiai papasakojo žurnalas "Nedelia" Nr. 3, "Izvestijų" priedas, aprašydamas garsųjį "skraidančių lėkščių" šalininkų kongresą, įvykusį praėjusių metų pabaigoje Vakarų Vokietijoje, Visbadene. Į šį kongresą atvyko 898 atstovai iš 11 šalių. Nors mokslo autoritetų čia nesimatė, bet įvairiausių "kosminių perėjūnų", melagijų ir psichiškai pakrikusių niekieno nerinktų "delegatų" netrūko. Apie ką jie kalbėjo?

Suteikime žodį kai kuriems to kongreso dalyviams. Štai senjoras Chuanas Karavalesas iš Paradenos sako, kad jam pavyko "užmegzti" tiesioginį kontaktą su Veneros gyventojais, atvykusiais į Žemę "skraidančioje lėkštėje".

Prieš metus, — kalbėjo jis, — aš susipažinau su veneriečiu. Jo pavardės neminėsiu. Galui tik pasakyti, kad jis savo planetoje — Veneroje yra labai įtakingas žmogus. Jis stengiasi, kad niekas jo nepažintų ir todėl nešioja plačią ir tankią juodą barzdą. Paskutiniame mūsų susitikime šis mano draugas iš kosmoso pareiškė, kad jau atėjo laikas žmonijai pradėti tarpplanetinius skridimus. Jis perdavė man tarpplanetinės raketos motoro brėžinius.

O tie brėžiniai yra niekas kitas, bet Uato laikų garo mašina.

Gal būt, įdomu kam nors išgirsti kongreso dalyvės Marijos Zelkuchos iš Memingeno pasisakymai? Prašau:

— Tai įvyko prieš trisdešimt vienerius metus. Buvo šilta pavasario diena. Aš stovėjau netoli savo namo ir laukiau autobuso, kuris, kaip visuomet, vėlavo. Tuo metu prie manęs priėjo du ponai ir paklausė, gal noriu nusikristi į Mėnulį. Aš pažangių pažiūrų moteris, man artima visa, kas nauja ir nepaprasta. Tačiau pusę penkių buvau paskyrusi pasima-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valoma visokių drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždaugalus, karpetus, chesterfieldus ir būsė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Koršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SHUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRĄSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų šuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Vic Stropus

White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station
Gazolinas ir automobilių taisymas.

Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.
Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą — reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.

Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus.

Viktoras Stropus — Teofilus Subačius
9000 Pie IX Blvd. RA. 1-2347

tyną su šešiomis damomis "Centrinėje" kavinėje. Apie tai pasakiau nepažįstamiems ponams. Jie juokdamiesi atsakė, kad iki pasimatymo valandos kavinėje grįšime atgal. Ir štai iš Veneros atskridusiam tarpplanetiniam laive mes išvykome į Mėnulį. Apie viską, kas įvyko šio reiso metu, aš išdėčiau knygoje "Mano kelionė į Mėnulį". Kiekvienas, kuris pageidauja, gali su ja susipažinti.

Ne, ne visiems teko laimėti skristi į Mėnulį. Tokios laimės neturėjo ir 67 metų kongreso dalyvė frau S. Pachendera iš Valsrodės. Bet vis tik ji "savo akimis" matė paslaptinę skraidantį aparatą.

— Prieš daugelį metų, — pareiškė ji aukštam "skraidančių lėkščių" žinovų susirinkimui, — aš pastebėjau virš mano namo skraidančius keistus daiktus. Tai buvo prieš karą. Vieną naktį, kai švietė pilnatis, aš gerai išsiūriėjau į tą skraidantį aparatą. Jis, kaip vėliau ištyriniau, buvo iš Saturno. Ir štai šiandien čia, kongrese, apie tai papasakojau vienam ponui. Kai jis parodė man brėžinius, aš atpažinau minėtą nakties metu matytą skraidantį aparatą.

Ponas, kuris kalbėjo su šia senyva oratore, buvo "Stern" žurnalo reporteris P. Nojus. Deja, jo parodytas brėžinys vaizdavo seną, aviacijos gimimo dienų lėktuvą.

Tikėkimės, kad frau Pachendera šio tipo aparatu netrukus nuskris į Saturną.

Na, o jeigu kas nenori skristi į kitas planetas, tas gali susitikti su jų atstovais čia pat, Žemėje. Tik paklauskite, ką papasakojo Wilfredas Nointeras iš Hamburgo:

— Kiekvieną penktadienį, — pareiškė jis minėtam kongresui, — aš gaunu savaitinį atlyginimą. Kadangi šeštadienis mano laisva diena, todėl penktadienį vakare aš išeinu pasivaikščioti. Ir štai 1960 m. vasario 11 d. vienoje gatvėje aš sutikau nepaprasto grožio moterį. Nors ji iš pirmo žvilgsnio ir nesiskyrė nuo kitų moterų, tačiau nieko žemiško joje nebuvo. Negalėdamas atplėsti nuo šios moters žvilgsnio, aš priėjau prie jos. Ji nepasakė nė žodžio, bet aš pajutau, kad ji trokšta meilės. Stebuklingu būdu mes patekome į jos kosminį laivą. Ten mes pasikeitėme suvenyrais. Kas buvo po to, aš neatsimenu. Man tarytum kas apsvaigino. Kitą dieną aš pabudau labai vėlai svetimame patale ir, be to, man nežinomoje miesto dalyje.

Pateikdama tokius oratorių pasisakymus, pažangioji

spauda ne be pagrindo išjuokė šį vadinamą "skraidančių objektų" garbintojų kongresą, kuris "praturtino" mokslą įvairiais avantiūristiniais tauškalais. Šiame kongrese, be kita ko, paaiškėjo, kad visi Veneros gyventojai yra "mėlynų akių blondinai", kad iš kitų planetų į Žemę persikėlė apie 800 tūkstančių gyventojų, kurie dabar slepia savo kilmę, kad Veneros gyventojai palaiko tiesioginį ryšį su biblijos autoriais ir t. t.

Paskutinę kongreso dieną tūlas Holivudo grūdų pirklys Rainholdas Šmidtas atskleidė dar vieną paslaptį:

— Kartu su savo bičiuliais iš Saturno nuvykau į Šiaurės ašigali, — pasakojo jis. — Skridimas užtruko valandą ir penkiolika minučių. Ašigalyje ledai buvo ištirpę, ties mumis bangavo bekrastė jūra. Tai buvo amerikinio atominio ginklo bandymo rezultatas. Mūsų skraidančioji lėkštelė niurktelejo į vandenį. Jūros dugne du tarybiniai povandeniniai laivai darbavosi prie raketinių bazių įrengimo. Grįžęs į Jungtines Valstijas, aš nedelsiant apie tai informavau gynybos ministeriją.

Šis misterio Šmidto pranešimas kongrese, kaip praneša spauda, susilaukė "plataus atgarsio": pradžioje Šmidtą ištyrė trisdešimt psichiatrų, po to jis buvo paguldytas į psichiatrinę ligoninę.

O kaip su kitais kongreso dalyviais? Gal ir juos psichiatrai tyrė. Ne. Ištyrė visus 898 kongreso dalyvius, susirgusius "skraidančių lėkščių" manija, neįmanoma. Apie tai kalbėjo net patys sensacingų laikraščių reporteriai, kuriems irgi, matyt, įgriso kvailios sensacijos.

Gal būt dėl šios priežasties komentarai iš šio "šarlatanų kongreso" užsienio spaudoje buvo šykštoki. Sensacijos apie "skraidančias lėkštes" šį kartą nuėjo į antrąjį planą.

Tačiau būtų klaidinga manyti, kad "skraidančių lėkščių" "žinovai" bei jų populiariautojai iš sensacijų kapitalistinių laikraščių nusileistų mokslininkų išvadoms. Štai iki šių dienų dar vis kalbama po pasaulį amerikinio avantiūristo Adamsio "kūriny", kuriame jis giriasi, jog buvo patekęs į veneriečių vairojamą "skraidančią lėkštę", nusikridęs į Venerą ir laimingai grįžęs atgal. O jeigu atsirastų dar vienas panašus avantiūristas ir pasiskelbė, kad jis buvo nusikridęs į Marsą? Sensacijų gaudytojai, be abejo, tokios progos nepraleis. Ir tai neuostabu: skraidančios sensacingos buržuazinių reporterių "antys" kiekvienu momentu gali pagimdyti ne mažesnę absurda, negu "skraidančios lėkštės". Faktų falsifikatoriai moka savo amatą. Tai jie ne kartą įrodė. Tarybinis tarpplanetinės stoties rėjimas Veneros planetos link, mokslininkų pasisakymai ryšium su šiuo istorinės reikšmės įvykiu davė dar vieną naują stiprų smūgį įvairioms antimokslinėms sensacijoms, tame tarpe ir "skraidančių lėkščių" mitui.

D. Roda

Padėka

Šiuomi noriu nuoširdžiai padėkoti visiems mano draugams kaimynams ir pažįstamiems, kurie mane taip gausiai lankė man būnant ligoninėje ir namie laike mano

ligos, ir už gražias gėles ir dovanas. Tas labai mane sustiprino ir pridavė viltį. Patyriau, kad tikrai verta gyventi.

Ypatingai ačiū torontiečiams, londoniečiams ir kitiems toliau gyvenantiems, kurie turi daugybę savo darbų, bet vistiek nepamiršo ir manęs ligoje.

Visiems karščiausias ačiū.

Vaclovas Kauzenas
Rodney, Ont.

Padėkos Žodis

Širdingai dėkoju visoms ir visiems mane atjautusiems ir man padėjusiems mano didžiame liūdėsyje, mirus

mano vyrui ir šeimos tėvui Jonui Ragauskui.

Didelis ačiū visiems suteikusiems jam paskutinį patarnavimą, už gėles, kurių tiek daug buvo ne tik iš apylinkės, bet ir Toronto ir net Čikagos.

Širdingai ačiū visiems.
Ona Ragauskienė
Wardsville, Ont.

La Presse Redaktorius

Leis Savo Laikraštį
MONTREAL. — La Presse redaktorius Jean Louis Gagnon, kuris apleidžia La Presse redaktorių, paskelbė, kad jis išleis savo laikraštį francūzų kalba.

Laikraštis išeisias syki į dieną po piet. Jis pasirodys pabaigoj vasaros ar rudenį.

Mr. Joseph Pankowski

Miram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informacijų, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą.

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesneje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

J. DOVYDAITIS

Stikliniai Balandžiai

Apsaka

(Tąsa)

Žoržui jau ankšta. Jis jokiui plyšyje nepasislėps. Ir, be abejo, kai skaitysite šias mano pasakojimo eilutes, jis jau laisvai nebevaikščios tarp mūsų. Jis sutramdytas.

Dabar aš dar daugiau stebiu Roką, Kristupą, Insodą. Man labai patinka, kad jie niekad nesusvyruoja, kai reikia užstoti silpnesnįjį arba skriaudžiamą...

Man reikia daug stengtis ir mokytis iš jų.

O ypač būti įžvalgiam.

Štai net Donžuanas mane aplenkė. O tai jau visai nepakenčiama!

Donžuanas, rašinėjas ant fotografijų eilėraštkus ir noriai užmezgantis pažintis su mergaitėmis, žybtelėjo lyg staiga paleista raketa. Griaustiniu nuaidėjo apie jį garsas! Ar mums tik nereikės patyliukais užmiršti jo seną "Donžuaną" pravardę ir pakrikštyti jį kitaip? Pagalvokite, koks naujas vardas tikty... Aš pats nepajėgiu sugalvoti. Vis apkvaišęs, nes Donžuanas tapo tikru herojumi.

Ryžtingas Sprendimas

Sekmadienį, iš pat ankstumu, vos tik aušra nusidabavo langų stiklus, Donžuanas pravardžiuojamas vaikiną pakilo ir ėmė dabintis. Jau kuris laikas jis važinėjo viena ir ta pačia kryptimi. Štai ir dabar ruošėsi kelionei į Ukmergę. Skutosi, prausėsi, ilgai mezgė kaklaryšio mazgelį, blizgino batus.

Jis bildinosi ir gerokai mus įpykinę.

Net abu miegaliai suurzgė, kai nuo stalo nukrito ir į grindis trinktelėjo lygintuvas, kuriuo Donžuanas laidė kelnes.

Kai jis išėjo, mes apsiverstėme ant kito šono ir užknarkėme.

Donžuanas, tarp kita ko, labai šykštus. Jis atsiskakė autobuso, o susirado kažkokį ankstyvą sunkvežimį ir, nusiderėjęs septynrublę, įsikraustė į būdelę šalia šoferio.

Jie važiavo Vilniaus-Maišiagalos plentu, pakelėje paėmė dar pora moterėlių, išsiruošusių su žašimis į širvintų turgy.

Prašvilpę pro kelis kaimus ir Maišiagalos miestuką, jie nusileido į pakalnę, pervaziavo Musės upeliuką ir skriejo lygūčiu plentu, vingiuojančiu miškingomis, rečiau apgyventomis vietomis.

Važiuojantieji iš tolo pamatė du pėsčiuosius, vieną

mažesnio, kitą didesnio ūgio, kurie įkyriai mojo rankomis — sustok, pavežk!

Šoferis taip ir galvojo padaryti. Jis net greitį sumažino. Bet prisiartinęs pastebėjo, kad mažasis ir didysis keleiviai buvo susivėję, purvini. Jie atrodė taip, lyg naktį būtų aklois šleivuliavę per laukus. Šoferiui jie nepatiko. Vairuotojas nusprendė, kad su tokiais apsvėlusiais keleiviais, jei jie ir dabar girti — vien bėda ir triukšmas.

Abu pakeleiviai, didysis lyg gerai nusipenėjęs jautis, o mažasis apvalus lyg ropė, tiesiog po ratais lindo, kad tik patektų į sunkvežimį.

Jų akiplėšikumas supykino šoferį ir jis nusprendė — sunkvežimio nestabdys.

Staiga Donžuanas prisiminė rūsį, kur mes tupėjome užsklęsti, prisiminė pasakojimą apie bėglius iš kalėjimo. Įtarimas sukrėtė jį ligi plaukų pašakny ir lyg karšta žarija ėmė deginti smegenis. Kur dabar ir ką veikia tie naktiniai niekšai, kurių visi užsimušdami ieško?

Ir Donžuanas šoferiui įsakė — būtinai įsisodink tuos du pakeleivius, o aš papasakosiu nuostabiausią istoriją. O jei nepaimsi — turėsi nemalonų susidūrimą su įstatymais. Donžuanas net nesivaržė prisistatyti esąs nešiai sau keleivis, bet — oho! — kažkoks nepaprastai. Nepaklausyti — nevalia!

Užintriguotas šoferiukas tik pečiaus truktelėjo ir spustelėjo stabdžius. Didysis ir mažasis tekini atbėgo ir įsiropštė į kėbulą, patenkinti atsigulė ant sunkvežimio grindų, saugodamiesi žvarbaus ryto vėjo.

Pro užpakalinį langelį Donžuanas kelis kartus žvilgtelėjo į nepažįstamuosius ir jo įtarimas negeso. Tik benamiai ir nusigyvenę valkatos šitaip atrodo! O veidai kokie pažaliavę!

— Mes patikrinsim, ar jie ne pabėgę kaliniai — pasakė vaikiną šoferiui. — Ar žinai, kur artimiausiam miestelyje milicijos būstinė?

Veždamas keleivius šoferiukas nelabai mėgo susitikinėti su milicija, bet šį kartą jį taip pat sukrėtė negera naujiena. Jis ryžosi veikti taip, kaip jam patarė Donžuanas.

Netrukus jie pamatė pro miško kraštą baltuojantį miestelio bažnyčios bokštą. Už posūkio kyštelėjo ir pirmieji namai.

— Trumpam stabtelėk prie milicijos! Tik prie milicijos! Pažiūrėsim, kaip tie driskiai jausis, — kartojo Donžuanas. — O dabar važiuok greit, kad jie pirma laiko nepaspruktų...

Abu nepažįstamieji, pajutę akmeninį miestelio grindinį, susėdo ir dairėsi, nei blakstienų mirktelėjimu nei išsiduodami, kad ko nors bijo.

Sunkvežimis staiga stabtelėjo. Prie milicijos durų, į žalią tvorelę atsirėmęs, stovėjo žaliukas milicininkas. Jis šypsojosi ir šnekučiavosi su mergina, kuri nešė ant rankos užsimovusi baltų riestainių virtinę. Tai buvo taikus ir mielas pašnekesys, kada susitinka jauni ir viens kitam neabejingi.

Donžuanas vos spėjo atidaryti dureles ir riktelėti flirtuojančiam milicininkui "Ei, bičiuli!" — ir įvyko kažkas neįtikimo. Abu nudryžėliai, didelis ir mažas, mikliai išsivertė per aukštą bortą į gatvės vidurį. Jie paliko sunkvežimyje lagaminuką. Kiek tik kojos išneša nuskudė į artimiausią kiemą.

— Laikykit banditus! — suriko Donžuanas.

Iš milicijos būstinės išbėgo dar vienas tarnautojas. Praeiviai taip pat neliko abejingi. Du dvikojai zuikiai lėkė akis išsproginę, šokinėdami per tvoras, o iš paskos vijosi persekiojantieji, kurių būrys bėgint augo.

Prasidėjo gaudynės. Kur tu pasislėpsi mažame miestelyje, jei čia kiekvienas daržas ir sodelis matomas iš kaimyno lango, jei miškas toli, o šio krašto žmonės — nebaikštūs.

Ore sumirgėjo pagaliai, medžiokliniai šautuvai, kirvių ašmenys. Nėra ir negali būti pasigailėjimo banditams. Pakeldamas ranką prieš juos — tu apginsi savo vaikus, savo namus.

Mažajam bėgliui greit kažkas pakiso koją ir šis nusivertė į griovį, bauriai išsivandulindamas. Didysis — priremtas prie malkų sandėlio, bandė kumščiais gintis, žviengdamas lyg piaunamas paršas: "Nelisk, pasmaugsiu..." Bet ir jam kažkas taikliai kaukštelėjo, pavertė kniūpsėį ir užsuko rankas užpakalin.

Tuoj jie buvo atpažinti. Tie patys šikšnosparniai!

Donžuaną ir šoferiuką pakvietė į milicijos būstinę, kaip brangius svečius. O gatvėje grūdosi ir užėję karščiausiai minia. Žmonės net buvo truputį nepatenkinti — baisiai trumpai tęsėsi grumtynės ir daug jaunų vyrų neišbandė savo vikrumo ir raumenų jėgos.

Stikliniai Balandžiai

Aš ir Kristupas smulkiai apklausinėjome Donžuaną,

nesilėpdami savo pavydo. Štai kam iš tiesų pavyko! Vikriai sutramdė banditus — jokia me kino filme nepamatysi. Ak, koks dosnus likimas fotografinės poezijos šlovintojui!

— O kaip jie atrodė, kaip laikėsi patupdyti prieš tuščią protokolo lapą? — klausinėjome.

Donžuanas mėgo būti dėmesio centre ir noriai pasakojo.

— Mažasis išsipurvinęs lyg degloji. Jis rankogaliu trynė nosį — snargį ir purvą kartu. O akys išpūstos, ašarom pasruvusios. Jis pirmas ir užsiminė apie kažkokių stiklinių balandžius. Atsisuko jam pakaušyje...

— Na, odidysis, tas imtynininkas?

— Šitas blerbia — nieko suprasti negalima... "mes būsime naudingi, mes daug žinom... Mes rasime stiklinių balandžius. Mes parodysim, kur jie yra..."

— O mažiukas?

— Antrasis komedijantas uždainavo panašiai! "Užrašykite, užrašykite, — perrėkia storulį. — Yra žmogus. Pavojingiausias žmogus! Mes angelai prieš jį. Pas jį ženklas — dėžutė su balandžiais. Mes parodysim jums dėžutę. Padėkite mums surasti dėžutę. Užrašykite — mes savo noru... viską pasakysim apie dėžutę".

— Dėžutė? — susimąstė Kristupas. — O ką milicininkai?

— O jie juokiasi iš jų vapaliojimo. Vienas net paklausė — o balto gaidžio nesapnavai? Tik balandžius... O gal keptą balandį? Arba kopūsto lapu apvyniotą balandį?

Donžuanas ilgai ir smulkiai pasakojo apie sugautųjų nusikaltėlių išsukinėjimus, ginčus vieno su kitu, gyvulišką baimę, rūpestį ir norus kažkam trečiajam suversti kaltę...

— Eime... — pakvietė mane Kristupas. Ir jau prie durų atsikusęs pasiteiravo Donžuanas: — O kaip vištiena ir sinjorita? Tą sekmadienį paūžei?

— Rimta mergaitė. O tėvas — abstinentas. Tik obuolių vyną namuos pripažįsta. Tai pakliuvau!

Mes nulipome į apačią, kur jau baigė džiūti gražiai išvalytos ir išdažytos būsimos klubo patalpos. Ryškioje šviesoje didingi skliautai atrodė dar aukštesni.

Mūsų žingsniai aidėte aidėjo didelėje salėje. Kristupas užsimastęs sustojo, nulėido galvą ir tarė man:

— Kur aš mačiau dėžutę su stikliniais balandžiais? Kur aš ją mačiau?..

— Tu tiki sukčių fantazija?.. — aš atsidusau. — Ir sambo pramokome, o pasi-

naudoti — nėra kur. Nesiseka mudviem...

Kristupas staiga pliaukštelėjo delnu kakton.

— Jie nemelavo! Yra tokia dėžutė!

Į mane sužiūro karštos, skvarbios, neramios Kristupo akys.

— Su vaikais šitaip nei vienas nepasielgtų. Tik jis vienas! Tik jis galėjo. Aš žinau, kur tupi stikliniai balandžiai!.. Žinau!..

Ir Kristupas taip džiaugsmingai riktelėjo, net rūšio skliautai sudrebėjo:

— Dabar mes padarysim nepaprastą sambo antpuolį! Priešas... Priešas tris kartus persivers! Iš jo tik dulkes beliks!

Kristupas virpėte virpėjo. Jis smagiai tēškė man per petį. Vadinas, jis — puikiausiai nusiteikęs.

— Put put put, balandėliai...

Dabar ir aš kažką prisiminiau.

Mes išbėgome ieškot Roką, norėdami pasakyti jam, kad viename bute ant senos komodos tikrai stovi dėžutė su stikliniais balandžiais...

Čia aš norėčiau užbaigti savo pasakojimą. Bet jūs galite paklausti, o kaip su Irena? Kodėl tiek metų patėvis saugojo dėžutę? Ką ji reiškė?

Poškus visai nebuvo Poškumi, amžinu sandėlininku ir nežymiu žmogėnu. Okupacijos metais viename provincijos mieste jis karštai triūsė gestape. Prieš pat Lietuvos išvadavimą jis spruko, bet nubėgo tik ligi Dancigo.

Traškant ir aižint Hitlerio imperijos rūmų sienoms, Dancige surankiojo tokius, kaip jis, ir skubomis paruošė pokario veiklai. Jam įteikė pasą Poškaus vardu, permetė į pasienį. Jis buvo vienas iš tų, kuriuos hitlerininkų žvalgyba saugojo it daigus aštelius. Dėžutė su balandžiais — nekaltas slaptosios organizacijos ženklas, kad tebėra gyvas ir sveikas, nors lyg vabalas giliai plyšyje pasislėpęs, fiurerio ir nacionalizmo atramos taškas.

Na, o Irena, Liudvikas?

Liudvikas susidraugavo su Roku ir padėjo rasti takelį ligi kažkokių pagrobtų tekstilės konteinerių. Aplamai, tai stambi ir įdomi byla, kurią gal kada nors pats Rokas ar kuris kitas jo draugas mums papasakos. Liudvikas dabar nori atsigrębti už pradikynėtus metus — jis dirba staklių gamykloje ir kartu mokosi vidurinėje mokykloje. Netoli jo ir Irena. Ji gretimame fabrike mezga kojines.

Sekmadieniais, kai nevažiūju medžioti į Giedraičių paežerius — mes susitinka me. Kartais su mumis būna ir Kristupas. Mes skardžiai juokiamės, kalbamės apie

Kodėl Pasaulyje Tiek Daug Kalbų

Tiksliai suskaičiuoti visas pasaulio kalbas nelengva, nes neretai dėl nepakankamo jų ištyrimo net neišku, kas tai: savarankiška kalba ar atskira tarmė. Apytikriai dabar priskaičiuojama apie 2,500 kalbų. Vienomis jų kalba šimtai milijonų: rusų, kinų, anglų ir kt., o kitomis — vos tūkstančiai ar net šimtai žmonių: Ramiojo vandenyno salų, kai kurių Afrikos, Australijos tautelių, Amerikos indėnų kalbos: Tarybų Sąjungoje, Dagestane, net atskirų aulų kalbos.

Be to, mokslui žinoma daug mirusių kalbų. Vienos iš jų paliko savo rašto paminklus: lotynų, senovės graikų, senovės slavų ir t. t., o apie kitas sužinome tik iš kitų tautų rašto šaltinių: venetų, hunų, šumerų ir kt.

Todėl ir kyla klausimas, kodėl kalbų tiek daug, kaip jos atsirado?

Štai, pavyzdžiui, senovės indų legenda pasakoja, kad žemės centre augo stebuklingas "pasaulio medis". Jis buvo toks aukštas, kad beveik siekė dangų. Sugalvojo medis išskleisti savo šakas virš žemės, kad surinktų visus žmones savo paunksmėje ir neduotų jiems išsiskirstyti. Bet dievui Bramai nepatiko toks išdidumas ir galin-gumas. Jis nupiovė medžio šakas ir numėtė jas žemėn, o po to įvedė religijos ir kalbos skirtingumus, kad žmonės išsisklaidytų žemėje.

Biblijoje pasakojama, kad kažkada buvo viena kalba. Bet žmogus, laikui bėgant, išpuiko ir nutarė amžiams palikti savo galybės paminklą — Babilone pradėjo statyti bokštą, kuris turėjo pasiekti dangų. Supyko dievas ir nubaudė žmones už tuščią garbės troškimą: kiekvienai tautybei davė jis kitą kalbą. Bokšto statytojai pradėjo nesusikalbėti vienas su kitu, ir bokštas liko nebaigtas.

Krikščionių religija paskelbė šią legendą greta kitų biblijos legendų, "šventuoju mokslu". Bet pagal krikščioniškąjį "mokslą" pasaulis sutvertas 4,004 m. prieš mūsų erą. Babilono bokštas, aišku, turėjo būti statomas po šios datos. Ir jis turėjo būti statomas dar ne greit po tariamo pasaulio sutvėrimo, nes jį statė daug žmonių. Bet mokslui žinoma įvairios tautybės, taigi ir

keliones į mėnulį, einame kartu čiuožyklon.

Ką dar daugiau jums pasakoti?

Štai ir viskas!

kalbos, egzistavusios dar prieš šią datą. Vadinasi, kalbų įvairovė egzistavo prieš tariamą pasaulio sutvėrimą.

Žinoma, besivystant palbotyrai, dėl religijos įtakos dar ilgą laiką vyravo vadinamoji pirmosios kalbos, pirmosios "prokalbės" teorija. Pagal šią teoriją kažkada buvusį vieną kalbą, o vėliau ji suskilusi į atskiras. Ši teorija sukėlė daug ginčų. Jeigu tokia kalba buvo, tai kokia ji buvo? Kuri iš dabartinių kalbų senovėje buvo tas pagrindas, iš kurio išaugo kitos kalbos? Bažnyčia visai stengėsi palaikyti šią "teoriją" apie vieną bendrą "prokalbę". Mat, pagal bibliją dievas sukūrė žmogų ir davė jam kalbą.

Cia, atrodo, pravartu priminti, kad pačioje biblijoje yra prieštaravimas. Juk viename biblijos skyriuje rašoma, kad dievas viską, taigi ir žmogų, sukūrė žodžio jėga — atseit, tarė žodį, ir atsirado daiktas, gyvulys, žmogus. Bet kitame jos skyriuje jau sakoma, kad dievas viską kūrė tylėdamas, o po to atvedė prie Adomo visus tvarinius, kad šis jiems duotų vardus, ir kaip jis pasakys, taip tebus.

Būdinga tai, kad samprotavimu, jog kalba yra "dievo dovana" suabejoje net ir "bažnyčios tėvai" dar ankstyvaisiais viduramžiais, nors jie norėjo pripažinti, kad viskas išeina iš dievo. Jie suabejojo, kad dievas būtų pasivertęs "mokyklos mokytoju" ir mokęs žmones žodyno, gramatikos. Todėl ir gimė nauja formulė: dievas davė žmogui kalbos dovana, bet nepasakė žmonėms daiktų pavadinimų. Atseit — suderino minėtą biblijos prieštaravimą.

Tačiau besivystantis kalbotyros mokslas daužė biblijos aiškinimus. Pamokantis šia prasme atsitikimas su prancūzų dvasiškiu Lamene. Pastarasis 19 a. pradėjo domėtis kalbotyra, nes norėjo, remdamasis biblija, paneigti mokslinį kalbų įvairovės aiškinimą. Bet palaipsniui jis įsitikino krikščioniškosios "teorijos" naivumu ir

nusivilkio kardinolo mantiją.

Sugriovus "prokalbės" teoriją, sugriūtų ir požūris, kad dievas sukūrė žmogų. Todėl bažnyčia stengėsi tą teoriją pagrįsti. Visų pirma dvasininkai rėmėsi biblijos pasa-omis apie pirmąjį pokalbį žemėje tarp šėtono, žaltio ir Ievos. Bet ir jie pasirodė nevieningi: vieni tvirtino, kad pokalbis vykęs olandų, kiti — prancūzų kalba. Dar kiti, kad Ieva mokėjusi dvi kalbas — žmogaus ir žaltio. Šių samprotavimų naivumas jau per daug ryškus. Kalba būdinga tik žmogui, o dėl olandų, prancūzų (ir bet kurios kitos kalbos) galima pasakyti, kad tos kalbos, kaip šiandien kiekvienam aišku, išsivystė iš kitų kalbų.

Atidus žmonių istorijos studijavimas privertė priėti išvados, kad vienos prokalbės nebuvo ir negalėjo būti, nes pirmieji žmonių kolektyvai kūrėsi ne vienoje vietoje.

Darbas sukūrė žmogaus kalbą ir mąstymą. Šių teiginių teisingumą neginčijamai įrodo mūsų protėvių kaulų iškasenos, kruopšti jų analizė. Tyrinėjant kad ir pitekanthropo kaukuolę, krinta į akis žemutinė kaktos smegenų raukšlė, kuri yra išsivysčiusi žymiai labiau, negu beždžionės, ir kurioje, kaip žinoma, koncentruojasi judinamasis kalbos centras. O tai — pakankamas pagrindas manyti, kad pitekanthropas tam tikru laipsniu jau sugebėjo naudotis kalba. Sinantropo, kiek vėlesnio mūsų protėvio, kairiojo smegenų vingio žemutinės dalies srityje (kur yra žmogaus judinamasis kalbos centras) yra diferencijuotas reljefas. Tai rodo, kad sinantropai kalbėjo. Neandertaliečio judinamasis kalbos centras smegenyse buvo išsivystęs geriau, negu pitekanthropo ir sinantropo. Neandertalietis — tai didžiojo ledynmečio amžininkas. Prieš 10-15 tūkstančių metų Europoje, Azijoje, Afrikoje paplito neandertaliečių palikuonys, priklausantieji dabartiniams fiziniams žmogaus tipui. Jų fizinė sandara iš esmės niekuo nesiskyrė nuo šių laikų žmonių fizinės sandaros.

Kalba kiekviename besivystančiame bendruomenės kolektyve kūrėsi atskirai,

savarankiškai, ir todėl, su-prantama, kiekvieno kolektyvo kalba skyrėsi. Vieni ir tie patys daiktai įvairiose vietose buvo vadinami skirtingai. Vadinasi, pirmąkartėje bendruomenėje, jai besivystant, kūrėsi ir buvo tiek kalbų, kiek buvo atskirai besivystančių žmonių grupių.

Tai štai viena iš priežasčių, kodėl pasaulyje yra skirtingų kalbų.

Įdomu priminti ir žmonių tėvynės problemą. Šiandien mokslo nustatyta, kad pirmoji žmonių tėvynė, t. y. vietos, kuriose iš žmoginių beždžionių formavosi žmonių kolektyvai, yra gana plati. Bet tiksliai nustatant ribas, dar susiduriama su tam tikrais sunkumais, nes dar daugelis žmogaus protėvių kaulų slypi žemėje ir laukia nagrinėjimo. Remiantis žymia faktine medžiaga, yra pagrindo tvirtinti, kad beždžionių sužmogėjimo procesas vyko gana plačioje teritorijoje, kuri apėmė Azijos pusę, Europos pietus ir dalį Afrikos. Visoje šioje teritorijoje buvo paplitusi žmoginių beždžionių rūšis, vėliau davusi pradžią žmogui.

Nesvarbu, kad žmogus dar visai tiksliai nežino žmonių tėvynės ribų. Mokslas tai išspręs. Svarbu tai, kad faktai sugriovė dar vieną bažnyčios mitą — mitą apie pirmųjų žmonių pasirodymą vienoje vietoje ("biblijos rojuje").

Toliau besivystant žmonių visuomenei, kolektyvai didėjo. Giminingai kolektyvai, kurie anksčiau gyveno atskirai, gamtinių sąlygų verčiami, susidurdavo su kitais kolektyvais, formavosi gentys, o tuo pačiu ir gentinės kalbos. Tokių gentinių kalbų dar išliko ir iki mūsų dienų (Amerikos indėnai, Gvinėjos papuasai, Dagestano gyventojai).

Gentys neliko pastovios. Atskiros grupės palikdavo gimtąsias vietas, ieškodavo naujų rajonų, nes negalėdavo išmisti vienoje vietoje.

Šios grupės nusinešdavo kalbą. Bet ryšiai tarp atskirų genties grupių nutrūkdavo. Susisiekimą sąlygos pirmąkartėje bendruomenėje buvo labai sunkios ir kalba jau vystydavosi skirtingai kiekvienoje grupėje. Susidarydavo (žinoma, per labai ilgą laiką) skirtingos tarmės. Tose tarmėse palaipsniui atsirasdavo vis naujų elementų, ir per ilgą laiką iš tarmių susikurdavo jau atskiros giminingos kalbos. Tam tikrą vaidmenį čia suvaidino ir atskirų dialektų bei kalbų susikryžavimas, t. y. skirtingos kilmės kalbų sąveika.

Tai štai antroji priežastis — kalbų diferenciacija (kai iš vienos kalbos per ilgus amžius išsivystydavo keletas giminingų kalbų) — paaiškinanti, kodėl pasaulyje tiek kalbų ir kodėl yra labai panašių, giminingų kalbų.

Šia prasme giminingos, sakysim, lietuvių, latvių ir mirusi prūsų kalbos, visos slavų kalbos, germanų kalbos ir t. t.

Žinoma, būta ne tik kalbų diferenciacijos reiškinii. Būta ir priešingų, t. y. kalbų integracijos atvejų. Giminingos gentys galėjo susijungti į gimines sąjungas. Tada jų kalbos būdavo tarmės, iš jų viena kuri tapdavo bendra, o kitos palaipsniui įsiliedavo į ją, praturtindamos bendrąją kalbą. Tokių reiškiniių pastebime ir dabar (Naujojoje Gvinėjoje, Pietų Amerikoje).

Su klasių atsiradimu iš gentinių sąjungų susidarydavo valstybės, formavosi tautybės. To rezultatas — kurios nors tarmės pagrindu vieningos tautybės kalbos formavimasis. O dar vėliau, kapitalizmo epochoje — nacijų kalbų formavimasis.

Tai tokia tiesa apie žmogaus kalbos kilmę ir vystymąsi. Tai mokslo įrodytas sudėtingas, amžius trukęs procesas.

A. Rasimavičius

Vilniaus Pedagoginio instituto vyr. dėstytojas.

Lilia Flower Shop

690 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Liauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priemama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apieštojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Pranešimai

Toronto

Susirinkimas

KLLD Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 15 d., 7.30 val. vak., 160 Claremont St.

Draugai ir draugės! Pasiženkite šiame susirinkime būtina dalyvauti. Turime įvairių kuopos reikalų, o ypač, rengiantis prie LB metinio pikniko, yra rimtas reikalas plačiau pasitarti višais tais reikalais.

Kuopos valdyba

Vajaus Užbaigtuvės

TORONTO. — Canadian Tribune komitetas ruošia vajaus užbaigtuves penktadienį, birželio 9 dieną, Lansdowne salėje, 10 Lansdowne Ave.

Tribune vartininkai ir rėmėjai kviečiami atsilankyti. Įžanga 50 centų.

Nelson Clark, laikraščio redaktorius, pasakys prakal-

bą. Bus šokiai, dainos ir užsigėrimai.

Tribune Komitetas

Vasarnamiai

-- Cottages

Išnuomavimui ir Pardavimui Keswick, Ont., lietuvių apgyventoje apylinkėje. Vasarnamiai su visais patogumais ir galimi žiemą gyventi. Prie ežero maudynių ir gerų žuvalvimo vietų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis: P. Ukelis, Tel. CH. 1-3159, po 5 val. v.

Akių ir Akių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-8
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ktv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. E. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos Lietuvių

RUOSIAMAS

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Įvyks

Sekmadinį, Birželio 25 d.

ELDORADO PARKE

Prie BRAMPTON, Ont.

Piknikui vieta graži, patogiai ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais.

Toronto Lietuvių Moterų Klubo Narės Ruošia Pulkų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuosi už išrinkimą

1961 Metų Pikniko Žvaigždės

Daug Įvairių — Laimėjimų — Pasilinksminimų ir kt.

Piknikas prasidės 1 valandą po pietų

Maloniai kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų piknikas vistiek įvyks, nes ten yra dideli paviljonai

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kuris yra 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelėje. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažiavus Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavažiavus apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stočių (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¾ mylios pamatysite pikniko vietą.

Važiuojantiems Highway 5-ta, privažiavus Cooksville ir 10-tą hwy (ten yra trafiko šviesos), sukti 10-tą hwy į šiaurę, linkui Bramptono. O pas-kui, laikytis jau paminėtų nurodymų.